

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta filozofická

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Sára Kubíková

Plzeň 2024

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta filozofická

Katedra politologie a mezinárodních vztahů

Studijní program Mezinárodní vztahy – teritoriální studia

Studijní obor Mezinárodní vztahy – britská a americká studia

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**České předsednictví v Radě EU v roce 2022 – analýza
naplnění priorit**

Sára Kubíková

Vedoucí práce: PhDr. Zdeněk Sychra, Ph.D.

Katedra politologie a mezinárodních vztahů

Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2024

.....

Poděkování

Děkuji vedoucímu bakalářské práce PhDr. Zdeňku Sychrovi, Ph.D. za jeho cenné rady a připomínky během vypracování této práce.

Obsah

Seznam použitých zkratk	8
Seznam tabulek	9
1 Úvod	10
2 Teorie předsednictví	14
2.1 Principy předsednictví	14
2.1.1 Princip rotační rovnosti	14
2.1.2 Princip nestrannosti	16
2.2 Funkce předsednictví	16
2.2.1 Administrace a řízení Rady	17
2.2.2 Reprezentace Rady	17
2.2.3 Vyjednávání	18
2.2.4 Určování politických priorit	19
2.2.5 Obhájce národních zájmů	21
3 Priority českého předsednictví	22
3.1 Zvládnutí uprchlické krize a poválečná obnova Ukrajiny	23
3.2 Energetická bezpečnost	24
3.3 Posílení evropských obranných kapacit a bezpečnost kybernetického prostoru	25
3.4 Strategická odolnost evropské ekonomiky	25
3.5 Odolnost demokratických institucí	26
4 Hodnocení českého předsednictví	27
4.1 Dosažené cíle v oblasti uprchlické krize a poválečné obnovy Ukrajiny	28
4.1.1 Zvládnutí uprchlické krize	28
4.1.2 Sankce	29

4.1.3	Podpora Ukrajiny	30
4.1.4	Dílčí zhodnocení předsednictví.....	31
4.2	Dosažené cíle v oblasti energetické bezpečnosti	32
4.2.1	Řešení energetické krize	32
4.2.2	Dekarbonizace dopravy	34
4.2.3	Dílčí zhodnocení předsednictví.....	35
4.3	Dosažené cíle v oblasti evropských obranných kapacit a bezpečnosti kybernetického prostoru	36
4.3.1	Partnerství s NATO	36
4.3.2	Vojenská pomoc Ukrajině	37
4.3.3	Bezpečnost kybernetického prostoru	38
4.3.4	Dílčí zhodnocení předsednictví.....	39
4.4	Dosažené cíle v oblasti odolnosti evropské ekonomiky	39
4.4.1	Dostupnost strategických surovin a odolnost dodavatelských řetězců	40
4.4.2	Digitalizace a udržitelnost evropského průmyslu.....	41
4.4.3	Spolupráce s třetími zeměmi	42
4.4.4	Dílčí zhodnocení předsednictví.....	42
4.5	Dosažené cíle v oblasti odolnosti demokratických institucí	43
4.5.1	Digitální práva	43
4.5.2	Digitalizace justiční spolupráce.....	44
4.5.3	Odolnost demokratických institucí	44
4.5.4	Dílčí zhodnocení předsednictví.....	45
4.6	Ostatní významné posuny, které byly dosaženy během českého předsednictví.....	46
4.6.1	Spolupráce se zeměmi západního Balkánu.....	46

4.6.2 Schengenský prostor	47
5 Závěr	48
Seznam zdrojů	50
Resumé	66

Seznam použitých zkratk

CBAM	Carbon Border Adjustment Mechanism
CERT-EU	Computer Emergency Response Team
EDIRPA	European Defence Industry Reinforcement through Common Procurement Act
EPF	European Peace Facility
EUMAM	Military Assistance Mission
ETS	Emissions Trading System
PESCO	Permanent Structured Cooperation
TEN-T	Trans-European Transport Network

Seznam tabulek

Tabulka 1: Rotace předsednictví Rady mezi lety 2013–2023	15
Tabulka 2: Dílčí zhodnocení předsednictví v oblasti uprchlické krize a poválečné obnovy Ukrajiny.....	31
Tabulka 3: Dílčí zhodnocení předsednictví v oblasti energetické bezpečnosti	36
Tabulka 4: Dílčí zhodnocení předsednictví v oblasti evropských obranných kapacit a bezpečnost kybernetického prostoru	39
Tabulka 5: Dílčí zhodnocení předsednictví v oblasti odolnosti evropské ekonomiky.....	42
Tabulka 6: Dílčí zhodnocení předsednictví v oblasti odolnosti demokratických institucí	45

1 Úvod

Předsednictví Rady je pro každou členskou zemi prostředkem, kterým může prokázat své administrativní a mediační schopnosti, a zviditelnit se tak na evropské, ale i mezinárodní půdě, vést evropskou debatu, a tím také prosadit své priority. Předsednictví se každá země EU zhostí při současném počtu 27 členských států jednou za 13,5 let¹.

ČR v druhé polovině roku 2022 převzala po Francii vedení předsednictví, a to podruhé v historii. Už před zahájením mandátu bylo přitom jasné, že ČR nečeká vůbec lehký úkol. ČR čelila napravování reputace ze svého prvního předsednictví v roce 2009, které bylo poznamenáno vnitropolitickou krizí. Dále se musela vypořádat s nižším rozpočtem, než který měla k dispozici v roce 2009 (Havelka – Kasáková 2023: 7), velkým objemem rozpracované legislativy od francouzského předsednictví, a především se složitou mezinárodní situací vzhledem k válce na Ukrajině, a s ní spjatou migrační a energetickou krizí (Havelka 2022: 3).

Předsednictví Rady tvoří pro výzkum obtížně uchopitelný soubor funkcí a úkolů, který nevychází z logicky ucelené koncepce, ale je odrazem historického vývoje evropské integrace (Kaniok 2008: 159). Do schopnosti předsednického státu naplnit hlavní funkce předsednictví navíc promlouvá i řada proměnných, které stát nedokáže ovlivnit – například politická situace uvnitř i mimo EU nebo aktuálně projednávaná agenda (Toneva-Metodieva 2020: 656). Předsednictví tak tvoří řada aspektů, které nelze exaktně změřit. Vzhledem k obsáhlosti a náročnosti komplexní analýzy všech funkcí předsednictví se tato práce věnuje analýze priorit českého předsednictví a jejich naplnění.

Předmětem hodnocení je legislativa, u které došlo ke schválení nebo k posunu ve vyjednávání v rámci Rady během českého předsednictví. To

---

¹ Přehled pořadí mandátů předsednictví jednotlivých členských zemí zde: <https://www.consilium.europa.eu/en/council-eu/presidency-council-eu/timeline-presidencies-of-the-council-of-the-eu/>.

znamená, zda se Rada dohodla na svém obecném přístupu (postoji) k předkládané legislativě, vyjednala dohodu společně s Parlamentem nebo formálně legislativní akt přijala. Práce zároveň sleduje i nelegislativní posuny v rámci EU, které přispěly k plnění českých programových priorit.

Předmětem hodnocení není vývoj schvalování legislativy v Parlamentu, průběh navrhování legislativy Komisí ani vývoj legislativy před začátkem a po konci českého předsednictví. Součástí hodnocení také není legislativa, která sice byla přijata během českého předsednictví, ale nepatřila do jeho programových priorit². Od konce předsednictví uběhlo relativně málo času, a proto tato práce může sloužit pro další výzkum. Cílem této práce je tedy zanalyzovat naplnění programových cílů a odpovědět na otázku *jak bylo české předsednictví úspěšné v implementaci svých priorit*.

V práci je nejprve představena teorie předsednictví³, a to konkrétně jeho funkce – administrativní, reprezentační, vyjednávací, určování politických priorit, obhajování národních zájmů a principy rotace a nestrannosti. Teoretické vymezení je důležité pro zasazení českého předsednictví do kontextu fungování a role této instituce. Následně se práce konkrétně věnuje českému předsednictví a představuje 5 priorit, které si české předsednictví stanovilo – tj. zvládnutí uprchlické krize a poválečná obnova Ukrajiny, energetická bezpečnost, posílení evropských obranných kapacit a bezpečnost kybernetického prostoru, strategická odolnost evropské ekonomiky a odolnost demokratických institucí. Čtvrtá kapitola se zabývá hodnocením předsednictví. Nejdříve je vysvětlena problematika a uchopení hodnocení předsednictví a následně dochází pomocí metody komparace stanovených priorit a skutečně dosaženého pokroku v oblasti

---

² Rada se během českého předsednictví shodla například na *návrhu na revizi nařízení o emisích z využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví* (Úřad vlády České republiky 2023: 38). Environmentální agenda ale mezi programové priority českého předsednictví nepatřila.

³ Z důvodu omezeného rozsahu práce se teoretická část věnuje historickému vývoji jen velmi okrajově. Pro více informací ohledně historického vývoje předsednictví viz: Kaniok, Petr (2008). *Předsednictví Rady EU: příběh půlstoletí* (Brno: Mezinárodní politologický ústav Masarykovy univerzity), s. 16–37 nebo Fiala, Petr – Krutílek, Ondřej – Pitrová, Markéta (2018) *Evropská unie* (Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury), s. 276–284.

legislativy k hodnocení (ne)úspěšnosti předsednictví s přihlédnutím k politickému kontextu.

Politickým kontextem se rozumí okolnosti, za kterých se legislativa vyjednává. To znamená, že při zkoumání legislativních procesů je důležité vzít v úvahu, jakou agendu EU aktuálně projednává, v jaké fázi se nachází evropský integrační proces nebo nenadálé situace ve vnitřní politice předsednického státu a na mezinárodní scéně. Politický kontext je zásadní pro pochopení, v jaké fázi se projednává legislativa, a tím pádem rozeznání možností, které má předsednický stát k dispozici a zároveň také limitů, které musí vzít při prosazování legislativy v potaz.

Druhá kapitola práce věnující se teorii institutu předsednictví vychází z odborných knih, článků a práva EU. Ze zahraničních autorů se institutu předsednictví věnuje například Jonas Tallberg, Ole Elgström a dvojice Fiona Hayes-Renshaw & Helen Wallace. V českém prostředí se tematikou předsednictví zabývá především Petr Kaniok. Jeho kniha *Předsednictví Rady EU: příběh půlstoletí* a jeho odborné články na téma předsednictví byly pro tuto práci cenným zdrojem informací.

Třetí kapitola práce, která představuje priority českého předsednictví, vychází primárně z oficiálního programu českého předsednictví. Hlavním zdrojem čtvrté kapitoly, která se zabývá analýzou těchto priorit, jsou stránky Rady EU (www.consilium.cz), a to konkrétně tiskové zprávy informující jak o dohodách mezi členskými státy, tak o jednáních mezi Radou a Parlamentem. Přesto, že je české předsednictví stále poměrně čerstvé, jeho dílčí analýze už byla věnována řada odborných článků například v *Czech Journal of International Relations*, jež nabízí prvotní ohlédnutí za plněním dílčích priorit předsevzatých českým předsednictvím. Tyto články hodnotily české předsednictví v rámci kategorií bezpečnost, energetické a environmentální otázky⁴ a demokratické instituce

---

⁴ Jirušek (2023: 155) například ve svém článku o řešení energetické krize zkoumal úspěšnost českého předsednictví podle definice Mezinárodní energetické agentury, která definuje energetickou bezpečnost jako „nepřerušenu dostupnost energetických zdrojů za dostupnou cenu“.

(Kovář – Weiss 2023: 93). Ambicí této práce je na tento výzkum navázat a přinést ucelenou analýzu (ne)úspěšnosti implementace priorit českého předsednictví. Kapitulu o hodnocení českého předsednictví dále doplňují zprávy, analýzy a rozhovory českých a zahraničních médií, dokument Úřadu vlády České republiky o naplňování priorit předsednictví a stránky jednotlivých ministerstev.

2 Teorie předsednictví

Rada tvoří společně s Komisí a Parlamentem institucionální „trojúhelník“ EU, přičemž Rada reprezentuje zájmy jednotlivých členských států (Fiala – Krutílek – Pitrová 2018: 253). V legislativním procesu pak Rada stojí mezi Komisí, která návrhy předkládá a mezi Parlamentem, se kterým tyto návrhy schvaluje. Předsednictví Rady umožňuje všem členským státům bez ohledu na jejich velikost vést chod jedné z institucí EU a ovlivnit tak její agendu.

Institut předsednictví nebyl v prvních dekádách Společenství ve středu odborného zájmu (Vidačak – Milošić 2020: 35). Předsednictví, na rozdíl od Komise a Parlamentu, které jsou silněji ukotvené v primárním právu, zrcadlilo vývoj evropského integračního procesu a jeho aktuální potřeby (Kaniok – Smekal 2010: 40). Z tohoto vývoje plyne těžko uchopitelný rámec, o který by se výzkum mohl opřít. S přibývajícimi funkcemi a vlivem předsednictví se politická věda v devadesátých a nultých letech začala věnovat popisu a analýze teoretické stránky předsednictví (například Schout 1998; Tallberg 2003, 2004; Hayes-Renshaw 2007; Bunse 2009). Velká část vědecké reflexe předsednictví se také věnuje případovým studiím, které zkoumají jednotlivé mandáty, popřípadě je mezi sebou porovnávají (například Kietz – Perthes 2008; Vidačak – Milošić 2020).

2.1 Principy předsednictví

Rotační princip předsednictví byl stanoven již ve Smlouvě zakládající Evropské společenství uhlí a oceli (Smlouva o založení Evropského společenství uhlí a oceli 1951: kapitola III, článek 27). Oproti tomu princip nestrannosti, kterým se předsednictví také vyznačuje, vychází z politické praxe (Kaniok 2008: 38).

2.1.1 Princip rotační rovnosti

Rotující, šest měsíců dlouhé předsednictví bylo založeno za účelem vyjádření rovnosti všech členských zemí Společenství (Hayes-Renshaw 2007: 118). Do roku 1995, kdy se EU rozšířila o Švédsko, Finsko a Rakousko, se členské země střídaly

na základě abecedního pořadí⁵ (Fiala – Krutílek – Pitrová 2018: 281). S přihlédnutím na budoucí další rozšíření EU o nové státy a také narůstající agendu a pravomoci předsednictví bylo třeba stanovit nový systém rotace. Kvůli co největší vyváženosti se ve střídání předsednictví začala reflektovat velikost, geografická poloha států a také jejich zkušenost s evropskou integrací (Fiala–Krutílek – Pitrová 2018: 282). Od roku 2007 v praxi funguje formát předsednických trojic, který byl formálně potvrzen vstupem Lisabonské smlouvy v platnost reformou (Batory – Puetter 2013: 97). Lisabonská smlouva oslabila pravomoci předsednického státu v Evropské radě, v jejímž čele zasedá předseda Evropské rady⁶, který je volen na 2,5 roku a v Radě pro zahraniční věci, které předsedá vysoký představitel Unie pro společnou zahraniční a bezpečnostní politiku (SZBP) volený na 5 let⁷ (Tvoříme Evropu 2021).

Tabulka 1: Rotace předsednictví Rady mezi lety 2013–2023

Časové období	Rotace předsednictví
1. 1. 2013 – 30. 6. 2013	Irsko
1. 7. 2013 – 31. 12. 2013	Litva
1. 1. 2014 – 30. 6. 2014	Řecko
1. 7. 2014 – 31. 12. 2014	Itálie
1. 1. 2015 – 30. 6. 2015	Lotyšsko
1. 7. 2015 – 31. 12. 2015	Lucembursko
1. 1. 2016 – 30. 6. 2016	Nizozemí
1. 7. 2016 – 31. 12. 2016	Slovensko
1. 1. 2017 – 30. 6. 2017	Malta
1. 7. 2017 – 31. 12. 2017	Estonsko
1. 1. 2018 – 30. 6. 2018	Bulharsko
1. 7. 2018 – 31. 12. 2018	Rakousko
1. 1. 2019 – 30. 6. 2019	Rumunsko
1. 7. 2019 – 31. 12. 2019	Finsko
1. 1. 2020 – 30. 6. 2020	Chorvatsko
1. 7. 2020 – 31. 12. 2020	Německo

⁵ Po přijetí Španělska a Portugalska v roce 1986 bylo abecední pořadí upraveno tak, aby se země střídaly při vykonávání mandátu v první i druhé polovině roku, které se od sebe liší různými pracovními náplněmi (Bunse 2009: 28).

⁶ Funkci předsedy Evropské Rady vykonává od roku 2019 Charles Michel (Tvoříme Evropu 2021).

⁷ Funkci vysokého představitele Unie pro zahraniční a bezpečnostní politiku vykonává od roku 2019 Josep Borell Fontelles (EUR-Lex 2024).

1. 1. 2021 – 30. 6. 2021	Portugalsko
1. 7. 2021 – 31. 12. 2021	Slovinsko
1. 1. 2022 – 30. 6. 2022	Francie
1. 7. 2022 – 31. 12. 2022	Česká republika
1. 1. 2023 – 30. 6. 2023	Švédsko

Zdroj: Council of the European Union (2024a).

2.1.2 Princip nestrannosti

Princip nestrannosti je předpokladem pro vyjednávací funkci předsednictví. Od předsedajícího státu se očekává, že bude během jednání brát v úvahu návrhy ostatních členských států a podřídí své národní zájmy zájmům EU (Pitrová – Kaniok 2005: 10). Pokud bude předsednický stát vykonávat svůj mandát podle ostatních členských států nestranně, získá jejich důvěru, která přispívá k efektivní spolupráci (Bunse 2009: 43). V případě porušení nestrannosti hrozí předsednictví ostrakizace ze strany ostatních členských států (Tallberg 2003: 4).

2.2 Funkce předsednictví

Chybějící jasné obsahové ukotvení předsednictví v primárním právu vybízí k různému rozdělení, výkladům a hodnocení důležitosti jednotlivých předsednických funkcí. Tato práce rozlišuje 5 funkcí:

- a) administraci a řízení Rady,
- b) reprezentaci Rady,
- c) vyjednávání,
- d) určování politických priorit,
- e) obhajování národních zájmů.

Administrace a řízení Rady, reprezentace Rady, vyjednávání a určování politických priorit jsou funkce vycházející z Elgströмова rozdělení (2003: 4–7). Takto popsané funkce předsednictví se od rozdělení funkcí jiných autorů v zásadě příliš neliší a ve svých pracích na toto dělení odkazuje například Hayes-Renshaw (2007) nebo Kaniok (2008). Tyto 4 funkce ještě v práci doplňuje funkce obhájce národních zájmů, na kterou upozorňuje Schout (1998: 3).

2.2.1 Administrace a řízení Rady

Administrace a řízení Rady je nejstarší funkcí předsednictví, o níž pojednávala již procedurální pravidla Rady z roku 1958 (Karlas 2008: 19). Efektivní administrativní činnost a koordinace schůzek Rady jsou základem pro její fungování a také pro naplnění všech ostatních funkcí předsednictví (Hayes-Renshaw 2007: 108). Předsednictví působí na všech úrovních Rady – to znamená na úrovni představitelů vlád, Výboru stálých představitelů (COREPER) a také v pracovních skupinách (Karlas 2008: 18).

Mezi hlavní administrativní úkoly předsednictví patří podle článku 20 a přílohy V jednacího řádu Rady (Jednací řád Rady 2009) příprava a vedení zasedání Rady. S tím se pojí povinnosti jako například zajišťování vnitřní koordinace Rady, iniciování hlasování v Radě, oznamování rozhodnutí Rady, podepisování záznamů ze zasedání Rady a další (Karlas 2008: 21).

Předsednictví na organizaci úzce spolupracuje s Generálním sekretariátem Rady pod vedením generálního tajemníka (Jednací řád Rady 2009: článek 23). Generální sekretariát mimo jiné poskytuje předsednictví logistickou podporu, pomáhá s implementací osmnáctiměsíčního programu předsednických trií a připravuje návrhy pořadů jednání (Council of the European Union 2024b). Ze spolupráce s Generálním sekretariátem těží především malé státy s nedostatkem zdrojů a také nově přichozí státy, kterým může Sekretariát nabídnout svou expertízu (Hayes-Renshaw 2007: 120).

2.2.2 Reprezentace Rady

Reprezentační funkce předsednictví je po té administrativní druhou nejstarší funkcí (Kaniok 2008: 61). Reprezenční funkce se dělí na vnitřní a vnější. V oblasti vnitřních vztahů reprezentuje předsednictví Radu vůči jiným evropským institucím – Parlamentu a Komisi (Kietz – Perthes 2008: 14).

V oblasti vnějších vztahů pak reprezentuje celou EU. Právě tato sféra doznala po Lisabonské smlouvě značných změn. Lisabonská smlouva velkou část

úkolů předsednictví v rámci vnější reprezentace přesunula do nové trojky složené z předsedy Evropské rady, Vysokého představitele pro SZBP a Komise (Johansson-Nogués 2014: 11). Stále má však v této oblasti důležité kompetence. Předsednictví například reprezentuje Radu v obchodní politice se třetími zeměmi a zabývá se také problematikou rozšiřování EU (Vidačak – Milošić 2020: 40).

Podobu reprezentace předsednictví mimo jiné ovlivňuje diplomatická zkušenost a kapacita daného státu, a také respekt ostatních států k předsednické zemi (Pitrová – Kaniok 2005: 11). Proto bývá reprezentační funkce vůbec nejnáročnější pro malé státy, které mají omezené kapacity diplomatického personálu a zpravidla horší postavení a viditelnost na mezinárodní scéně (Pitrová – Kaniok 2005: 11).

2.2.3 Vyjednávání

Předsednictví je klíčový aktér vyjednávání dohod jak mezi státy v rámci Rady, tak mezi jednotlivými institucemi EU – především s Komisí a Parlamentem, se kterými tvoří v rámci legislativního procesu tzv. trialog (Hayes-Renshaw 2007: 114). Tato funkce je přitom kvůli zvyšujícím se počtu aktérů a rozšíření agendy náročnější než byla v minulosti (Hayes-Renshaw 2007: 115). Při vykonávání vyjednávací funkce musí předsednictví zohlednit řadu důležitých faktorů. Vyjednávání mimo jiné ovlivňuje politická citlivost tématu, povaha tématu – tedy zda se jedná o nové nebo již starší téma, úroveň připravenosti nebo také úroveň důvěry ve schopnosti předsednického státu (Schout – Vanhoonacker 2006: 1057–1061).

Výjimečné postavení předsednického státu ve vyjednávacím procesu umocňuje privilegovaný přístup k informacím o zájmech jednotlivých členských zemí a k procedurálním zdrojům (Tallberg 2004: 1000). Předsednictví má k dispozici celou řadu formálních i neformálních nástrojů, díky kterým může kontrolovat průběh, a v konečném důsledku i výsledek vyjednávání. Formální nástroje upravuje Jednací řád Rady. Předsednická země může jednání ovlivnit pomocí omezení počtu členů delegace jednotlivých států při jednání, stanovení

pořadí a délky diskuze projednávaných bodů (Generální sekretariát Rady EU 2022: 32).

Do procesu vyjednávání pak vstupují i neformální nástroje, které vychází z politické praxe (Tallberg 2004: 1002). Předsednický stát například iniciuje různá neformální setkání s jinými členskými zeměmi, aby dosáhl konsenzu⁸. Dalším nástrojem, který předsednictví využívá, aby docílil kompromisu mezi zájmy jednotlivých zemí, je tzv. balíkový princip jednání. To znamená, že se v jednom komplexu hlasování nachází různorodé položky, které kompenzují zisky a ztráty, aby byly zájmy většiny zemí uspokojeny (Fiala – Krutílek – Pitrová 2018: 275). To pomáhá s případným politickým patem, protože se členskými zeměmi pomocí balíku kompenzace zisků a ztrát vyplatí dohodnout, než stát neústupně na své pozici (Kaniok 2008: 80). Jaké vyjednávací nástroje předsednictví využije, závisí na velikosti, vlivu a pozici předsednického státu – větší a vlivnější státy si spíše budou moci dovolit užití tvrdších nástrojů jako například nátlaku, zatímco menší státy se soustředí na konsenzuální nástroje s cílem dosažení kompromisu (Pitrová – Kaniok 2005: 13).

2.2.4 Určování politických priorit

Potřeba ukotvení iniciační funkce předsednictví souvisí s nárůstem agendy evropské integrace a jejích aktérů (Kaniok 2008: 84). Při tvorbě programu předsednická země zohledňuje témata, která jsou právě v EU projednávána, a zároveň se do programu propisují i témata, která jsou pro předsednickou zemi důležitá – ať už z politických, ekonomických nebo geografických důvodů (Hayes-Renshaw 2007: 115).

Faktorů, které formují konečnou podobu programu předsednictví, je celá řada. Předsednická země ve svém programu může projevit své regionální

---

⁸ Tallberg (2004: 1003–1004) hovoří o dvou formách bilaterálních rozhovorů s členskými státy: tzv. „zповědi“ (*confessional*) a „návštěvě hlavních měst“ (*tours de capitales*). Jedná se o důvěrná setkání mezi předsednictvím a členským státem s cílem vyřešení problému, který má daný stát s projednávanou legislativou. Předsednictví tak na daný stát může vyvinout větší tlak, či naopak nabídnout nějaký ústupek (Tallberg 2004: 1003–1004).

preferance, kdy se soustředí na rozvoj spolupráce v geograficky nebo historicky blízké oblasti⁹ (Tallberg 2003: 9). Priority jednotlivých předsednických zemí dále ovlivňuje ideové ukotvení stávající vlády, socioekonomické priority dané země a vztah předsednického státu k samotné EU a jejím politikám – například jsou země, které dlouhodobě podporují hlubší evropskou integraci, zatímco jiné jsou zdrženlivější (Kaniok 2008: 90).

Možnost předsednického státu určovat politické priority je omezena hned z několika rovin. Předsednický stát je při tvorbě programu limitován aktuální evropskou agendou, která je navíc třeba zkoordinovat s dalšími dvěma státy v rámci tzv. trojky, která společně tvoří rámcový osmnáctiměsíční program, aby byla zachována kontinuita institutu předsednictví (Kietz – Perthes 2008: 15). Předsednický stát musí vzít dále v úvahu omezené funkční období – každý stát má na výkon svého předsednictví pouze 6 měsíců, přičemž předsednictví, na které připadne druhá polovina roku má kvůli letním prázdninám reálně k dispozici pouze 4 měsíce (Hayes-Renshaw 2007: 118). Splnění či nesplnění předsevzatých politických priorit také do velké míry závisí na aktuálním složení zájmů jednotlivých aktérů a mezinárodní situaci, a v neposlední řadě samozřejmě plnění programu závisí na materiálních kapacitách předsednického státu (Karlás 2008: 27).

Přesto může předsednický stát podle Tallberga (2003: 5–12) významně ovlivnit agendu třemi způsoby:

- a) určováním politických priorit (*agenda-setting*) – předsednický stát se během svého mandátu zaměřuje na témata, jež považuje za důležitá nebo jinými opomíjená;
- b) strukturací agendy (*agenda-structuring*) – z množství témat je třeba vybrat, kterým dá předsednictví přednost;

---

⁹ Například jižní státy se tradičně soustředí na oblast Středozeří, bývalé koloniální mocnosti dávají důraz na spolupráci s jejich bývalými koloniálními regiony v Africe a Jižní Americe apod. (Tallberg 2003: 9).

- c) vyloučením agendy (*agenda-exclusion*) – v případě, že předsednictví považuje téma za příliš problematické nebo se jím jednoduše nechce zabývat, může tuto agendu přejít například mlčením.

2.2.5 Obhájce národních zájmů

Funkce obhájce národních zájmů je nejvíce problematickou rovinou předsednictví, protože je v přímém rozporu s neutralitou, která se od předsednictví očekává (Kaniok 2008: 95). Zároveň je však i v době předsednictví země členem Rady a má určité národní priority. Schout (1998: 4) tvrdí, že obhajování národních zájmů může mít pozitivní vliv na výkon předsednictví – předsednický stát může vést nové iniciativy a zvednout debatu na určité téma. Schout (1998: 6) ale zároveň upozorňuje, že stejně tak jako se nemohou ignorovat národní zájmy předsednické země, nelze, aby národní zájmy stály v cestě dosáhnutí výsledků vyjednávání v Radě. Předsednický stát musí hledat rovnováhu mezi neutralitou, která je potřeba v administrativní, vyjednávací a reprezentační funkci a mezi prosazováním svých určených priorit a národních zájmů (Schout 1998: 6).

Kaniok (2008: 93) rozeznává ještě druhou dimenzi obhajování národních zájmů, a sice propagaci předsednického státu. Pro malé a středně velké státy EU, které se neřadí mezi přední aktéry světové politiky, je předsednictví bezpochyby velkou příležitostí, jak svou zemi zviditelnit nejen v Evropě, ale i ve světě (Kaniok 2008: 93). Činí tak například skrze kulturní akce jako výstavy, koncerty nebo vzdělávací projekty, jež prezentují danou zemi a zároveň tak zdůrazňují její priority (Pitrová – Kaniok 2005: 14). S nástupem internetu se pak nedílnou součástí prezentace předsednické země staly webové stránky a sociální sítě.

3 Priority českého předsednictví

Česká vláda si jako motto svého předsednictví zvolila Havlův výrok „Evropa jako úkol“, který pochází z jeho řeči na slavnostním předávání mezinárodní ceny Karla Velikého v Cáchách v roce 1996 (Rakt – Jurečková 2022). Tímto sloganem dala najevo vědomí, že se Evropa nachází ve velmi složité době a čelí různým závažným krizím a zároveň odhodlání tyto situace řešit.

ČR se na svůj mandát připravovala od roku 2018, kdy musela zajistit organizaci a logistiku předsednictví a připravit programové priority (Havelka – Kasáková 2023: 1). ČR převzala předsednictví Rady po Francii 1. července 2022 a 1. ledna 2023 tuto funkci předala Švédsku. Předsednické trio mezi sebou sdílí osmnáctiměsíční program, který stanovuje dlouhodobé cíle a zaručuje kontinuitu evropské agendy. Francie, ČR a Švédsko se ve svém osmnáctiměsíčním programu zaměřily na 4 oblasti:

- a) ochranu občanů a svobod – to znamená posilování bezpečnosti, demokracie, právního státu a plurality médií, prosazování hodnot EU, lidských práv a rozvíjení justiční spolupráce;
- b) budování naší hospodářské základny: evropský model pro budoucnost – to znamená investování do ekologické a digitální transformace evropské ekonomiky a posílení konkurenceschopnosti evropského průmyslu;
- c) budování klimaticky neutrální, ekologické, spravedlivé a sociální Evropy – to znamená posunutí jednání balíčku „Fit for 55“ například v oblastech obnovitelných zdrojů energie nebo systému obchodování s emisemi s cílem dosáhnout klimatické neutrality do roku 2050;
- d) prosazování evropských zájmů a hodnot ve světě – to znamená prosazování jednotné politiky EU v oblasti ochrany demokracie a klimatu skrze spolupráci se státy sdílející hodnoty EU (Rada Evropské unie 2021).

Na těchto tématech pak jednotlivé státy předsednického tria tvořily své konkrétní šestiměsíční programy. Poté, co 24. února 2022 Rusko napadlo Ukrajinu, ale musely země předsednického tria reflektovat dopady války na

evropský kontinent i ve svých prioritách. Z českého předsednictví se stalo předsednictví „válečné“ a centrem pozornosti se stala válka na Ukrajině a s ní související energetická a uprchlická krize (Zichová 2022b). Konkrétně si české předsednictví ve svém programu zvolilo 5 hlavních priorit:

- a) zvládnutí uprchlické krize a poválečná obnova Ukrajiny,
- b) energetická bezpečnost,
- c) posílení evropských obranných kapacit a bezpečnost kybernetického prostoru,
- d) strategická odolnost evropské ekonomiky,
- e) odolnost demokratických institucí (EU2022.CZ 2022: 3–10).

3.1 Zvládnutí uprchlické krize a poválečná obnova Ukrajiny

EU reagovala v prvních měsících na vpád ruských vojsk na Ukrajinu řadou opatření. České předsednictví se zavázalo pokračovat v hájení suverenity a územní integrity Ukrajiny všemi možnými dostupnými prostředky (EU2022.CZ 2022: 3). Podpora Ukrajiny se měla projevat v politické, vojenské, ekonomické a humanitární oblasti.

Evropa v důsledku vypuknutí války na Ukrajině zažila největší uprchlickou krizi od 2. světové války (EU2022.CZ 2022: 3). Při řešení uprchlické vlny bylo potřeba poskytnout pomoc zemím, které se nachází podél hlavních migračních tras (EU2022.CZ 2022: 32). Česká vláda poukazovala na nezbytnost dlouhodobé ekonomické i sociální integrace uprchlíků. Uprchlickou vlnu tvoří především ženy a děti, bylo tedy třeba zajistit ochranu a vzdělání dětí a pro ženy pak podporu na trhu práce včetně dostatečné kapacity pro předškolní péči (EU2022.CZ 2022: 3).

Důležitou součástí pomoci Ukrajině bylo také vymáhání dodržování sankcí proti Rusku a jejich dalšího rozšíření (EU2022.CZ 2022: 17). V programu se ČR zavázala věnovat nastavení dlouhodobějšího plánu na hospodářskou obnovu a stabilitu Ukrajiny (EU2022.CZ 2022: 24). Součástí poválečné obnovy byla pro

české předsednictví obnova kritické infrastruktury a zajištění základních služeb (EU2022.CZ 2022: 3).

3.2 Energetická bezpečnost

Po ruské invazi na Ukrajinu se naplno ukázala zranitelnost EU v oblasti energetické bezpečnosti kvůli její závislosti na ruských fosilních palivech. Řešení energetické bezpečnosti vzhledem k nadcházející zimě se tak stalo klíčovým tématem českého předsednictví. Součástí zajištění energetické bezpečnosti bylo také snižování negativních sociálních a ekonomických dopadů na jednotlivce a domácnosti kvůli rostoucím cenám energií (EU2022.CZ 2022: 5).

Plány EU na postupné snižování využívání fosilních paliv akcelerovala ruská agrese na Ukrajině. Komise reagovala vytvořením akčního plánu REPowerEU, který obsahuje soubor opatření, jež má tento přechod upravovat (Evropská komise 2022). Balíček REPowerEU se zabývá diverzifikací a logistickým zajištěním energetických zdrojů, energetickými úsporami, urychlenou tranzicí na nízkoemisní a obnovitelné zdroje energie a měl být během českého mandátu hlavním předmětem vyjednávání o řešení energetické krize (EU2022.CZ 2022: 4). S energetickou bezpečností se pojí také legislativní balíček „Fit for 55“, který se věnuje dekarbonizaci průmyslu EU a přechodu od zemního plynu na vodík, pro který je potřeba vybudovat infrastrukturu, skladování a terminály (EU2022.CZ 2022: 4). Přesto, že česká vláda považovala energetickou krizi za příležitost pro energetickou transformaci evropského průmyslu, zároveň zdůrazňovala, že energetická bezpečnost má absolutní prioritu (Rakt – Jurečková 2022).

ČR se plánovala zabývat také rozvojem dopravní infrastruktury s důrazem na snižování emisí. České předsednictví chtělo podpořit čistou mobilitu, bezemisní paliva a učinit tak kroky k naplnění klimatických cílů EU v oblasti dopravy (EU2022.CZ 2022: 43). Současně se plánovalo soustředit na rozvoj transevropské dopravní sítě (TEN-T), která má zlepšit dopravní infrastrukturu napříč členskými státy (EU2022.CZ 2022: 4).

3.3 Posílení evropských obranných kapacit a bezpečnost kybernetického prostoru

Válka na Ukrajině ukázala nedostatky ve vojenské vybavenosti evropských zemí a potřebu posílit zbrojení a vojenskou bezpečnost. Na posilování bezpečnosti a obranyschopnosti evropského prostoru považovalo české předsednictví za klíčové spolupracovat s NATO (EU2022.CZ 2022: 6). Prioritou v oblasti bezpečnosti měla být během českého mandátu implementace Strategického kompasu, který upravuje budoucnost Společné bezpečnostní a obranné politiky EU (Ministerstvo obrany 2022).

V souvislosti s rostoucí digitalizací a rozvojem technologií je potřeba posílit odolnost kybernetického prostoru vůči kybernetickým hrozbám. České předsednictví se v tomto ohledu plánovalo zaměřit na zajištění kybernetické bezpečnosti institucí a orgánů EU (EU2022.CZ 2022: 6). Důležitý je v online prostoru také boj proti dezinformacím.

3.4 Strategická odolnost evropské ekonomiky

Pandemie COVID-19 a válka na Ukrajině způsobily oslabení ekonomiky v celé EU v důsledku vysoké inflace a narušení dodavatelských řetězců z třetích zemí (EU2022.CZ 2022: 7). Ruská agrese naplno ukázala rizika obchodování s nepřátelskými režimy. České předsednictví proto plánovalo posílit obchodní spolupráci s demokratickými státy (EU2022.CZ 2022: 7). Mezi oblastmi, ve kterých české předsednictví chtělo nejvíce snížit závislost na třetích zemích, patřily mikroelektronika, suroviny, zdravotnictví a umělá inteligence (EU2022.CZ 2022: 38).

ČR tak chtěla během svého mandátu posílit konkurenceschopnost výroby především ve strategických sektorech – k tomu mělo pomoci zrychlení digitalizace a automatizace evropského průmyslu (EU2022.CZ 2022: 7). České předsednictví chtělo také podpořit rozvoj dovedností Evropanů vzhledem k měnícímu se trhu práce v souvislosti se zelenou a digitální přeměnou ekonomiky (EU2022.CZ 2022: 7).

3.5 Odolnost demokratických institucí

Odolnost demokratických institucí v souvislosti s měnícím se geopolitickým prostředím je předmětem debaty v rámci evropské integrace již řadu let. Důležitost tohoto tématu ruská invaze jen potvrdila. Podle zprávy Freedom House (2023) v roce 2022 došlo k poklesu celosvětové svobody již po sedmnácté v řadě. V kontextu vzrůstající nestability geopolitického uspořádání je tak potřeba se věnovat ochraně lidských práv, hodnot EU a posilování odolnosti demokratických institucí.

V rámci posilování odolnosti institucí se ČR během svého mandátu plánovala zaměřit například na transparentní financování politických stran a nezávislost médií (EU2022.CZ 2022: 9). Dodržování a posilování demokratických hodnot by přitom nemělo zůstat pouze v offline prostředí, ale důležité je vymáhání základních práv a svobod i v online prostředí (EU2022.CZ 2022: 9). V rámci agendy pro odolnější demokracii se české předsednictví plánovalo zaměřit na ochranu demokratického volebního procesu v EU (EU2022.CZ 2022: 13). Odolnost demokratických institucí stojí na silné a nezávislé justici. Proto se české předsednictví plánovalo i v rámci posilování odolnosti demokratických institucí věnovat digitalizaci, která má zefektivnit a zjednodušit přeshraniční spolupráci v oblasti justice (EU2022.CZ 2022: 29).

4 Hodnocení českého předsednictví

Z teoretické části této práce jasně vyplývá, že na výkon předsednictví má vliv celá řada faktorů, které jsou prakticky nemožné objektivně zhodnotit a porovnávat. Na tuto skutečnost také upozorňuje řada autorů (například Schout 1998; Lisoňová 2009; Vandecasteele – Bossuyt 2014). Hodnocení úspěchu či neúspěchu komplikuje kombinace funkcí, jež předsednictví zastává a široké spektrum úkolů, které má předsednictví během půlročního období pokrýt. Z těchto důvodů neexistuje jednotný systematický rámec hodnocení úspěšnosti předsednictví. Představitelé institucí EU, jednotliví politici, analytici či média tak mohou při hodnocení (ne)úspěšnosti předsednictví dojít k jiným závěrům¹⁰ (Kaniok 2008: 109). Hodnocení předsednictví je však důležitou zpětnou vazbou nejen pro předsednický stát, ale i pro ostatní členské státy a evropské instituce, proto je potřeba se mu věnovat.

Přesto, že se akademická komunita shoduje na obtížnosti hodnocení a upozorňuje na řadu jeho již zmíněných úskalí, autoři přicházejí s určitými vodítky, které je možno při reflexi předsednictví použít. Administrace a řízení Rady je základní funkcí, která se po předsednictví požaduje a její (ne)zvládnutí je tak i nejpodstatnějším měřítkem celkové (ne)úspěšnosti mandátu (Kaniok – Smekal 2010: 43). Pro úspěšné splnění organizační funkce je důležitá dostatečná připravenost jednání, která začíná sledováním vývoje legislativy ještě před výkonem mandátu a koordinace s Komisí a členskými státy, které předcházejí a následují v plnění předsednického mandátu (Kietz – Perthes 2008: 15). Důležitými aspekty úspěšné administrace a řízení Rady na všech úrovních je také spolupráce s Generálním sekretariátem a efektivní komunikace s ostatními institucemi EU.

---

¹⁰ Například debata nad celkovým negativním hodnocením českého předsednictví v roce 2009 vycházela především z mediálních skandálů kontroverzní satirické plastiky *Entropa*, dvojsmyslného sloganu *Evropě to osladíme*, negativní francouzské mediální kampaně a samozřejmě pádu vlády v průběhu předsednictví spíše než z hodnocení zvládnutí jednotlivých předsednických funkcí a míry dosažení legislativního pokroku (Lisoňová 2009: 20–21).

Během svého mandátu předsednický stát reprezentuje Radu. Aby tuto funkci úspěšně zvládl, je potřeba vystupovat neutrálně a své národní zájmy upozadit. Podle Kietz a Perthese (2008: 15) může předsednictví splnit všechny funkce, které se od něj požadují, a přesto kvůli vnějším okolnostem nedotáhnout vyjednávání do úspěšného konce. U vyjednávací funkce je tak důležité, aby se předsednictví dokázalo přizpůsobit aktuální situaci, správně ji vyhodnotit a zvolit vhodný způsob vyjednávání. U funkce určování politických priorit lze hodnotit (ne)úspěšnost předsednictví na základě komparace předem stanovených programových priorit a dosažených výsledků v podobě pokroku v legislativním procesu (Kaniok – Smekal 2010: 44). Tato funkce je z hlediska zkoumání úspěšnosti předsednictví nejvíce uchopitelnou funkcí pro výzkum¹¹, a právě proto je komparace stanovených priorit a dosaženého pokroku v legislativě zvolena jako měřítko úspěchu českého předsednictví v této práci.

4.1 Dosažené cíle v oblasti uprchlické krize a poválečné obnovy Ukrajiny

Na politické, finanční, humanitární, rozvojové a vojenské podpoře Ruskem napadené Ukrajiny panuje v rámci EU široká shoda. Největším úkolem pro české předsednictví tak bylo zachovat jednotu, kterou v rámci EU oslabuje obstruující Maďarsko (Camut – Barigazzi – Moens – Lau 2024) a nedopustit únavu z války.

4.1.1 Zvládnutí uprchlické krize

ČR se stala s více než 400 tisíci přijatými ukrajinskými uprchlíky za rok 2022 v rámci EU zemí s největším počtem ukrajinských uprchlíků na počet obyvatel (Plevák 2023). ČR tak během svého předsednictví apelovala na politiku soudržnosti a solidarity mezi státy při přijímání uprchlíků. Rada v říjnu 2022 přijala soubor legislativních změn FAST-CARE týkající se pomoci zemím s náporcem uprchlíků z Ukrajiny a dalších dopadů ruské invaze (Rada Evropské unie 2022x). Tato podpora má vycházet z flexibilnějšího používání fondů politiky soudržnosti EU, přičemž finance jsou určeny na usnadnění socioekonomické

---

¹¹ Toto měřítko zkoumání úspěšnosti předsednictví zvolil například Kaniok – Smekal (2010).

integrace uprchlíků, například na poskytnutí ubytování, zajištění přístupu ke zdravotní péči a podpoře při hledání práce (Rada Evropské unie 2022x).

V rámci dlouhodobého řešení migrace se české předsednictví věnovalo reformě azylové a migrační politiky a vypracovalo koncept vyvážení solidarity a odpovědnosti, který je postaven na bázi dobrovolnosti (Úřad vlády České republiky 2023: 20). K výraznému posunu však v oblasti reformy azylové a migrační politiky nedošlo (Urbanová – Grim 2022). Nový pakt o migraci a azylu je jedním z nejcitlivějších témat EU. Zatímco jihoevropské země požadovaly větší podporu například v podobě povinných kvót, většina zemí EU s tímto nesouhlasila (Starostová 2022). Nejpalčivějšími otázkami v oblasti migraci tak na konci českého předsednictví zůstávalo nastavení mechanismu relokace a mechanismus dobrovolné solidarity (Vasques 2022).

4.1.2 Sankce

V červenci 2022 Rada rozhodla o rozšíření sankčního seznamu o 54 osob a 10 subjektů, včetně například ruské banky Sberbank a prodloužila platnost hospodářských sankcí mimo jiné v oblasti financí, energetiky, průmyslu a dopravy o půl roku (Rada Evropské unie 2024b). V září 2022 Rada prodloužila platnost individuálních sankcí vůči 108 subjektům a 1206 osobám o půl roku – konkrétně jsou pak tato opatření namířena na politiky, oligarchy, propagandisty a příslušníky armády a znamenají omezení cestování, zmrazení jejich majetku a znemožnění přístupu k jejich finančním prostředkům (Rada Evropské unie 2022a).

V říjnu 2022 členské státy rozhodly o přijetí osmého souboru sankcí, tentokrát vůči 7 subjektům a 30 osobám včetně těch, které zinscenovaly nezákonná „referenda“ v okupovaných oblastech Ukrajiny (Rada Evropské unie 2022k). Omezující opatření se dále rozšířila o suroviny, výrobky a zboží, které by mohly pomoci ve vojenském působení Ruska na Ukrajině a také se stanovil cenový strop na námořní přepravu ruské ropy pro třetí země (Rada Evropské unie 2024b).

České předsednictví na závěr svého mandátu vyjednalo devátý balíček sankcí reagující na eskalaci války Ruska proti Ukrajině, kterým rozšiřuje sankční seznam o dalších 141 osob a 49 subjektů (Rada Evropské unie 2024b). Mimo jiné byly sankce nově uplatněny na další ruské banky a sdělovací prostředky šířící dezinformace a ruskou propagandu (Rada Evropské unie 2022ad). Na konci českého předsednictví se tak sankce v souvislosti s ruskou invazí na Ukrajinu uplatňovaly na 1386 osob a 171 subjektů (Rada Evropské unie 2022ad).

Dojednané sankce mezi členskými zeměmi jsou oproti návrhům Komise mírnější, neboť bylo potřeba reagovat na obavy zemí, jejichž ekonomika je výrazně závislá na Rusku například v oblasti energií (Lazarová 2022). Problematická byla debata především ohledně devátého balíčku sankcí týkající se mimo jiné ruského vývozu hnojiv a potravin (Aris 2022). Zatímco Polsko a Litva požadovaly přísnější opatření, jiné státy navrhovaly výjimky ze sankcí, které podle nich komplikují dodávání hnojiv do třetích zemí, čímž se může zvyšovat riziko hladomoru v Africe (Brzozowski 2023). Nakonec bylo dosaženo kompromisu. Komise bude každý obchod posuzovat individuálně a každá země má právo na jeho blokování z důvodu obav o národní bezpečnost (Aris 2022).

4.1.3 Podpora Ukrajiny

Rada během českého mandátu schválila dohromady 6 miliard eur, které jsou součástí přislíbené makrofinanční pomoci Ukrajině v celkové výši 9 miliard eur pro rok 2022 (Úřad vlády České republiky 2023: 12). V závěru českého předsednictví se členské státy dohodly na pomoci Ukrajině ve výši 18 miliard eur na rok 2023 (Rada Evropské unie 2022v). Tento legislativní balíček má Ukrajině pomoci s financováním aktuálních potřeb země, obnovou její kritické infrastruktury a také má položit základ poválečné obnovy (Rada Evropské unie 2022v).

Této dohodě předcházela náročná vyjednávání kvůli prvotnímu vetu Maďarska. EU odmítla Maďarsku vyplatit finanční prostředky z unijních fondů kvůli nedodržování zásad právního státu, a tak Maďarsko pomoc Ukrajině

blokovalo (Sus 2023: 108). České předsednictví proto v rámci balíkového principu jednání spojilo 4 položky: pomoc Ukrajině, minimum 15% daně pro velké nadnárodní firmy¹², maďarský národní plán obnovy¹³ a snížení objemu zmrazených peněz pro Maďarsko (Urbanová 2022b). Maďarsko nakonec souhlasilo s 18 miliardovou půjčkou pro Ukrajinu výměnou za schválení plánu Maďarska na uplatnění 5,8 miliardy eur z unijních fondů (Baczynska – Strupczewski 2022). Oproti návrhu Komise, která chtěla Maďarsku odebrat 65 % určené částky, se členské státy dohodly na odebrání 55 % částky s tím, že Maďarsko musí doložit reformy o snížení korupce a nezávislosti soudů (Urbanová 2022b).

4.1.4 Dílčí zhodnocení předsednictví

V oblasti řešení uprchlické krize se podařilo prosadit podporu pro uprchlíky FAST-CARE. Zároveň však české předsednictví nebylo schopno vyjednat dlouhodobé řešení migrační politiky. Prodloužení stávajících sankcí a přijetí sedmého, osmého a devátého sankčního balíčku během českého předsednictví lze vnímat jako úspěch a splnění priority posilování sankcí stanovené v programu. Nejobtížnějšímu jednání čelilo české předsednictví během prosazování 18 miliardové půjčky pro Ukrajinu kvůli obstrukcím Maďarska. V závěru předsednictví však ČR byla schopna vyjednat dohodu výměnou za schválení maďarského národního plánu obnovy.

Tabulka 2: Dílčí zhodnocení předsednictví v oblasti uprchlické krize a poválečné obnovy Ukrajiny

Program	Legislativa	Posun
Zvládnutí uprchlické krize	Nařízení o dodatečné flexibilitě pro řešení důsledků vojenské agrese Ruské	Ano

¹² Minimum 15 % daně pro velké nadnárodní firmy má za cíl ukončit praxi vlád jednotlivých členských zemí, které se předháněly ve snižování daní pro nadnárodní firmy, aby tak podpořily rozšíření ekonomických aktivit nadnárodních společností na jejich území (Le Monde 2022). Tato dohoda by tak měla zlepšit daňovou spravedlnost mezi zeměmi EU (Le Monde 2022).

¹³ Členské země předkládají Národní plány obnovy, které pak Komise posuzuje a poskytuje jednotlivým zemím finanční prostředky na stimulaci ekonomiky směrem k „zelenější, digitálnější a odolnější Evropě“ (European Commission 2024a). Získání finančních prostředků je přitom podmíněno dodržováním principů právního státu (European Commission 2024b), s čímž má Maďarsko dlouhodobé problémy.

	federace FAST (flexibilní pomoc územím) – CARE	
	Nový pakt o migraci a azylu	Ne
Rozšíření sankcí	Rozhodnutí o přijetí sedmého balíčku sankcí	Ano
	Rozhodnutí o přijetí osmého balíčku sankcí	Ano
	Rozhodnutí o přijetí devátého balíčku sankcí	Ano
Finanční podpora Ukrajiny	Rozhodnutí o poskytnutí mimořádné makrofinanční pomoci Ukrajině (6 miliard eur pro rok 2022)	Ano
	Rozhodnutí o poskytnutí mimořádné makrofinanční pomoci Ukrajině (18 miliard eur na rok 2023)	Ano

Zdroj: autorka

4.2 Dosažené cíle v oblasti energetické bezpečnosti

Ruská invaze a její důsledek v podobě energetické krize na jednu stranu zdůraznil potřebu energetické transformace směrem k dekarbonizaci, na druhou stranu však způsobil volání po ústupu ze zvyšování investic do klimatických opatření s argumentem, že je potřeba v první řadě vyřešit stoupající ceny energií (Kovář – Weiss 2023: 89). Některé země navíc avizovaly přechod k uhlí, aby zajistily dostatečný přísun energie (Eckert – Landini 2022). Již před začátkem českého předsednictví tak bylo jasné, že řešení energetické krize a zároveň pokračování v evropské agendě ohledně klimatických opatření bude vůbec nejnáročnějším úkolem.

4.2.1 Řešení energetické krize

Iniciativa Komise REPowerEU reaguje na ruskou agresi na Ukrajině a její vliv na energetickou bezpečnost EU. Energetickou krizi chce řešit pomocí diverzifikace dodávek energie, šetření s energiemi a zajištění jejich cenové dostupnosti, a také investicemi do obnovitelných zdrojů (Evropská komise 2022). Členské státy se v reakci na hrozbu nedostatku dodávek energie do zemí EU v nadcházejícím zimním období dohodly na *nařízení o koordinovaných opatřeních ke snížení poptávky po plynu* s cílem snížit poptávku po zemním plynu o 15 % ve srovnání

s průměrnou spotřebou posledních pěti let v období mezi 1. srpnem 2022 a 31. březnem 2023 (Rada Evropské unie 2022u). Nařízení je na bázi dobrovolnosti, zároveň však dává Radě možnost aktivovat výstrahu na úrovni Unie, čímž by se změnila dobrovolnost snížení poptávky po plynu na povinnost (Rada Evropské unie 2022u). Zpočátku přitom s návrhem o solidaritě nesouhlasila celá řada států, především ty jihoevropské, nakonec se však českému předsednictví podařila najít shoda mezi 26 zeměmi, přičemž proti bylo pouze Maďarsko (Urbanová 2022c).

Rada se v říjnu 2022 dohodla na obecném přístupu k *návrhu směrnice o energetické náročnosti budov*, který je součástí klimatického balíčku „Fit for 55“ (Rada Evropské unie 2022f). Podle směrnice by se do roku 2030 měly nové budovy stavět s nulovými emisemi a v dlouhodobějším horizontu do roku 2050 je v plánu transformace stávajících budov na budovy s nulovými emisemi¹⁴ (Rada Evropské unie 2022f). Tato směrnice je významnou součástí snižování energetické spotřeby EU, neboť energetická spotřeba budov ji tvoří až ze 40 % (ECEEE News 2022).

Rada dále formálně přijala *návrh nařízení o intervenci v mimořádné situaci s cílem řešit vysoké ceny energie*, který upravuje společná opatření za účelem snížení poptávky po elektřině a výběru a přerozdělení nadměrných zisků energetických společností konečným odběratelům na zmírnění dopadů vysokých cen energií (Rada Evropské unie 2022t). Mezi 1. prosincem 2022 a 31. březnem 2023 měly členské státy povinnost snížit svoji spotřebu elektřiny v době špičky o 5 % a zároveň měly směřovat k celkovému snížení hrubé spotřeby elektřiny o 10 % (Rada Evropské unie 2022t). Podle návrhu měl být pro zisky výrobců elektřiny a zprostředkovatele využívající tzv. inframarginální technologie, tedy obnovitelné zdroje energie, jadernou energii a hnědé uhlí, zaveden jednotný strop ve výši 180 eur/MWh (Rada Evropské unie 2022t).

Vyjednávání této dohody bylo velmi náročné, neboť státy jako Německo, Nizozemí, Rakousko a Dánsko se zastropováním cen nesouhlasily

---

¹⁴ Směrnice stanovuje možnost výjimek například pro historické budovy (Rada Evropské unie 2022f).

a argumentovaly přitom hrozbou vyšší spotřeby (Jirušek 2023: 154). Německo nakonec v závěru českého předsednictví souhlasilo s jednotným stropem poté, co se do návrhu doplnily silnější záruky mechanismu zastropování¹⁵ a Rada odsouhlasila návrh nařízení ohledně zrychlení povolení obnovitelných zdrojů energie (Abnett 2022). Českému předsednictví se tak nakonec podařilo najít širokou podporu, jen Maďarsko hlasovalo proti a Nizozemí a Rakousko se zdržely z důvodu obav ohledně narušení energetických trhů a energetické bezpečnosti Evropy (Abnett 2022).

Na posledním setkání ministrů energetiky Rada formálně přijala *návrh nařízení o posílení solidarity prostřednictvím lepší koordinace nákupu plynu, přeshraničních výměn plynu a spolehlivých referenčních cen*, jejímž cílem je omezit vysoké ceny energie a zavést mechanismus solidarity mezi členskými státy v případě nedostatečných dodávek plynu (Rada Evropské unie 2022w). Dále se Rada shodla na *nařízení k vytvoření rámce pro urychlenou výstavbu obnovitelných zdrojů* (Úřad vlády České republiky 2023: 32). Obnovitelné zdroje energie by měly do roku 2030 tvořit min. 40% podíl na hrubé spotřebě EU (Rada Evropské unie 2022s), pro rozvoj obnovitelných zdrojů energie je tedy důležité, aby se co nejvíce zjednodušil a zkrátil byrokratický proces.

4.2.2 Dekarbonizace dopravy

Členské státy se v oblasti udržitelné mobility shodly na společném postoji k *návrhu nařízení o hlavních směrech Unie pro rozvoj transevropské dopravní sítě* (Rada Evropské unie 2022z). Podle návrhu by měla být hlavní síť dokončena do roku 2030, její rozšíření by pak mělo trvat do roku 2040 a dokončení globální sítě se očekává do roku 2050 (Rada Evropské unie 2022z). Transevropská dopravní síť (TEN-T) má usnadnit dopravní toky napříč členskými státy a zároveň přispět k dekarbonizaci dopravy (Rada Evropské unie 2022z).

---

¹⁵ Zastropování cen by přestalo platit například v případě nedostatku dodávek plynu do EU (Abnett 2022).

Dalším posunem směrem k dekarbonizaci dopravy byla během českého předsednictví předběžná dohoda Rady s Parlamentem na *návrhu nařízení o zpřísnění výkonnostních norem pro emise CO₂ pro nové osobní automobily a nová lehká užitková vozidla v souladu s ambicióznějšími cíli Unie v oblasti klimatu* s cílem dosáhnout bezemisní mobility u nových vozidel do roku 2035 (Rada Evropské unie 2022i). Kromě pozemní dopravy se české předsednictví zabývalo také leteckou dopravou, která byla zahrnuta do systému obchodování s emisními povolenkami (Havelka – Kasáková 2023: 4).

4.2.3 Dílčí zhodnocení předsednictví

Ministr průmyslu a obchodu Jozef Síkela svolal během českého předsednictví celkem 8 energetických Rad, z toho 5 mimořádných. ČR se nejprve věnovala snížení spotřeby zemního plynu. Spotřeba zemního plynu v období mezi srpnem a listopadem 2022 klesla o více než 20 % ve srovnání se stejným obdobím o rok dříve (Eurostat 2022). Cíl snížení spotřeby zemního plynu o 15 % byl tedy splněn. Je však otázkou, nakolik měla vliv opatření EU, a nakolik snížení spotřeby energie konečných spotřebitelů kvůli jejich obavám z vysokých cen.

Dále se české předsednictví zavázalo k naplnění zásobníků před nadcházející zimou. To se sice podařilo, ale v srpnu ceny energií skokově stouply, přičemž jednou z pravděpodobných příčin byla snaha o dostupnost a stabilitu dodávek, která tak ale zhoršila cenovou dostupnost (Jirušek 2023: 151). V rámci boje proti vysokým cenám energií se českému předsednictví podařilo vyjednat zdanění nadměrných zisků energetických společností, které měly být dále určeny koncovým spotřebitelům. Českému předsednictví se nakonec podařilo zajistit i širokou podporu pro mechanismus solidarity a zastropování cen. Členské státy přitom musely najít shodu na nastavení mechanismu zastropování tak, aby nezpůsobilo zvýšení spotřeby plynu, ale zároveň aby neodradilo obchodníky s energiemi.

Předsednictví již dopředu avizovalo, že se bude soustředit především na zajištění dostatečných dodávek energií a řešení jejich vysokých cen. Nakonec však

ČR dokázala vyjednat řadu opatření, která řeší přechod na čisté energie. Konkrétně se věnovala především dekarbonizaci dopravy, ale také urychlení povolení pro výstavbu obnovitelných zdrojů energie.

Tabulka 3: Dílčí zhodnocení předsednictví v oblasti energetické bezpečnosti

Program	Legislativa	Posun
Řešení energetické krize	Nařízení o koordinovaných opatřeních ke snížení poptávky po plynu	Ano
	Směrnice o energetické náročnosti budov	Ano
	Nařízení o intervenci v mimořádné situaci s cílem řešit vysoké ceny energie	Ano
	Nařízení o posílení solidarity prostřednictvím lepší koordinace nákupu plynu, přeshraničních výměn plynu a spolehlivých referenčních cen	Ano
	Nařízení k vytvoření rámce pro urychlenou výstavbu obnovitelných zdrojů	Ano
Dekarbonizace dopravy	Nařízení o hlavních směrech Unie pro rozvoj transevropské dopravní sítě	Ano
	Nařízení o zpřísnění výkonnostních norem pro emise CO ₂ pro nové osobní automobily a nová lehká užitková vozidla v souladu s ambicióznějšími cíli Unie v oblasti klimatu	Ano

Zdroj: autorka

4.3 Dosažené cíle v oblasti evropských obranných kapacit a bezpečnosti kybernetického prostoru

Obranyschopnost byla ze strany EU dlouhodobě podceňována. Válka na Ukrajině posílila pozici zemí střední a východní Evropy v rámci EU, když se při utváření reakce na napadení Ukrajiny Ruskem ukázaly být tahouny, ať už kvůli geografické blízkosti nebo historické zkušenosti s ruským imperialismem – tuto novou „vůdčí“ pozici využila i ČR během svého mandátu (Sus 2023: 104).

4.3.1 Partnerství s NATO

Během českého předsednictví Rada potvrdila rozšíření projektu stálé strukturované spolupráce (PESCO) v oblasti vojenské mobility o Spojené

království (Rada Evropské unie 2022r). Vojenská mobilita je hlavní oblastí spolupráce mezi EU a NATO – kromě 26 členských států EU se projektu PESCO od roku 2021 účastní také Kanada, Norsko a USA (Úřad vlády České republiky 2023: 11; Rada Evropské unie 2022r). Pod iniciativu PESCO spadá řada dílčích projektů, jež všechny spojuje snaha o prohloubení spolupráce v oblasti obrany a poskytování podpory operacím a misím Společné bezpečnostní a obranné politiky EU (PESCO 2024). České předsednictví se dále podílelo na přípravě třetí deklaráce mezi EU a NATO, která posiluje spolupráci v oblastech jako je odolnost a ochrana kritické infrastruktury, technologie, vesmír a dalších (Bureš 2023: 125).

4.3.2 Vojenská pomoc Ukrajině

Během českého předsednictví Rada přijala rozhodnutí o 5. a 6. balíčku finanční podpory určené na vojenské vybavení z Evropského mírového nástroje (EPF) a zvýšila tak celkovou částku poskytnutou na pomoc Ukrajině v rámci EPF na 3,1 miliardy eur (Rada Evropské unie 2022ac). Rada dále rozhodla o vytvoření vojenské pomocné mise na podporu ukrajinských ozbrojených sil (EUMAM Ukraine) s předpokládanými náklady ve výši 106 700 000 eur (Rada Evropské unie 2022ab). Tato mise usiluje o posílení kapacit a obranyschopnosti ukrajinské armády pomocí poskytování výcviku vojáků v celé řadě oblastí, například v lékařské asistenci, logistice nebo odminování (EUMAM Ukraine 2022). Mise si dává za cíl vycvičit až 15 000 ukrajinských vojáků v zemích EU během následujících 2 let (Úřad vlády České republiky 2023: 11).

Dohodě o vytvoření vojenské pomocné mise pro Ukrajinu předcházely měsíce jednání, neboť se některé státy v čele s Německem obávaly, že tato iniciativa může vystupňovat konflikt s Ruskem (Barigazzi 2022). Zároveň ale řada členských států začala trénovat ukrajinské ozbrojené síly individuálně již od začátku války (Brzozowski 2022).

V závěru českého předsednictví se Rada dohodla na obecném přístupu k návrhu nařízení, kterým se zřizuje nástroj na posílení evropského obranného průmyslu prostřednictvím kolaborativního zadávání veřejných zakázek (EDIRPA)

(Rada Evropské unie 2022p). EDIRPA je krátkodobý nástroj EU, který vznikl v reakci na ruské napadení Ukrajiny, přičemž operuje s rozpočtem 500 milionů eur, za nějž mají členské státy EU společně pořizovat vojenský materiál pro Ukrajinu (Konderlová 2022). EDIRPA tak společným pořizováním vojenského materiálu přispívá k implementaci úkolů stanovených ve Strategickém kompasu¹⁶ (Úřad vlády České republiky 2023: 12).

4.3.3 Bezpečnost kybernetického prostoru

Členské státy se pod vedením českého předsednictví dohodly na obecném přístupu k *návrhu nařízení, kterým se stanoví opatření k zajištění vysoké společné úrovně kybernetické bezpečnosti v orgánech, institucích a jiných subjektech Unie*, čímž reagují na nárůst počtu kybernetických útoků (Rada Evropské unie 2022n). Návrh chce zvýšit kybernetickou bezpečnost posílením pravomocí a financování centra CERT-EU, které má řešit kybernetické hrozby týkající se orgánů a institucí EU (Rada Evropské unie 2022n). V listopadu 2022 Rada přijala *návrh směrnice o opatřeních k zajištění vysoké společné úrovně kybernetické bezpečnosti v Unii* (Rada Evropské unie 2022l). Tato směrnice má za cíl sjednotit požadavky na kybernetickou bezpečnost v členských státech EU a ukládá povinnost hlášení kybernetických hrozeb ve strategických odvětvích jako je energetika, doprava nebo zdravotnictví (Rada Evropské unie 2022l).

V rámci implementace Strategického kompasu se české předsednictví zabývalo hybridním působením a dezinformacemi (Úřad vlády České republiky 2023: 11). V závěru českého předsednictví Rada schválila poslední část tzv. Hybridního Toolboxu EU, tedy rámce pro koordinovanou reakci členských států na hybridní hrozby ve formě dezinformačních kampaní nebo kybernetických útoků (SOPS MO 2022). Tzv. Hybridní Toolbox EU obsahuje jak preventivní, tak i restriktivní opatření v podobě sankcí (SOPS MO 2022).

---

¹⁶ Strategický kompas je evropským ekvivalentem Strategického konceptu NATO a byl iniciován německým předsednictvím v roce 2020 (Ministerstvo obrany 2022).

4.3.4 Dílčí zhodnocení předsednictví

V rámci vztahů EU a NATO se české předsednictví zabývalo přípravou třetí deklaráce mezi těmito stranami a také posílením spolupráce v oblasti vojenské mobility. Rada během českého mandátu přijala 5. a 6. balíček vojenské pomoci Ukrajině a vytvořila vojenskou pomocnou misi EUMAM Ukraine. České předsednictví zvládlo schválit také poslední část tzv. Hybridního Toolboxu, který se zabývá dezinformacemi a kybernetickou bezpečností.

Tabulka 4: Dílčí zhodnocení předsednictví v oblasti evropských obranných kapacit a bezpečnost kybernetického prostoru

Program	Legislativa	Posun
Vojenská pomoc Ukrajině	Rozhodnutí o opatření pomoci v rámci Evropského mírového nástroje na podporu ukrajinských ozbrojených sil	Ano
	Rozhodnutí o vojenské pomocné misi EU na podporu Ukrajiny (EUMAM Ukraine)	Ano
	Nařízení, kterým se zřizuje nástroj na posílení evropského obranného průmyslu prostřednictvím kolaborativního zadávání veřejných zakázek (EDIRPA)	Ano
Bezpečnost kybernetického prostoru	Nařízení, kterým se stanoví opatření k zajištění vysoké společné úrovně kybernetické bezpečnosti v orgánech, institucích a jiných subjektech Unie	Ano
	Směrnice o opatřeních k zajištění vysoké společné úrovně kybernetické bezpečnosti v Unii	Ano
	Doporučení o celounijním koordinovaném přístupu k posílení odolnosti kritické infrastruktury (implementace tzv. Hybridního Toolboxu)	Ano

Zdroj: autorka

4.4 Dosažené cíle v oblasti odolnosti evropské ekonomiky

Evropská ekonomika se v době českého předsednictví nacházela v obtížné době, kdy se stále vzpamatovávala z následků pandemie COVID-19 a čelila následkům

rozpoutání války na Ukrajině v podobě energetické a uprchlické krize. Zároveň se však musela věnovat i dlouhodobějšímu horizontu transformace evropské ekonomiky v oblasti digitalizace a udržitelnosti.

4.4.1 Dostupnost strategických surovin a odolnost dodavatelských řetězců

Rada se v prosinci 2022 shodla na obecném přístupu k *návrhu nařízení, kterým se zřizuje rámec opatření pro posílení evropského ekosystému polovodičů (Akt o čípech)* (Rada Evropské unie 2022b). Akt o čípech tak reaguje na nedostatek polovodičů v Evropě. Chce přitom zdvojnásobit podíl EU v produkci polovodičů na světovém trhu na minimálně 20 % do roku 2030, a přispět tak k odolnosti a konkurenceschopnosti evropského průmyslu (Rada Evropské unie 2022b). Akt o čípech počítá s investicemi přesahující 43 miliard eur do rozvoje technologií, certifikace čipů, stabilizace dodávek polovodičů a na podporu inovací, podniků a pracovníků v oblasti mikroelektroniky (Evropská komise 2024).

Polovodiče jsou strategická surovina, která je důležitá v řadě odvětví, jako je výroba automobilů a elektroniky, zdravotnictví, vesmír nebo obrana (Evropská komise 2024). Z evropského průzkumu čipů (European Commission 2023) vyplývá, že se poptávka po čípech do roku 2030 zdvojnásobí. EU je přitom na dodávkách čipů závislá na křehkých dodavatelských řetězcích z třetích zemí, což ji činí zranitelnou v současné komplikované geopolitické situaci (Evropská komise 2024). Zvýšení nabídky polovodičů je tak zásadní pro digitální a ekologickou transformaci trhu EU.

V kontextu rostoucího geopolitického napětí se členské státy pod vedením českého předsednictví dohodly na svém postoji k *návrhu nařízení o ochraně Unie a jejích členských států před hospodářským nátlakem třetích zemí* (Rada Evropské unie 2022o). V případě hospodářského nátlaku ze strany třetích zemí může EU zavést různé formy obchodních omezení – například zvýšení cel nebo omezení zahraničních investic (Rada Evropské unie 2022o). V souvislosti s ochranou vnitřního trhu EU Rada dále schválila *nařízení o zahraničních subvencích*

narušujících vnitřní trh, jímž Komise mimo jiné nabyde právo prošetřit finanční příspěvky orgánů veřejné správy ze třetích zemí (Rada Evropské unie 2022y). Toto nařízení má tak obnovit spravedlivou hospodářskou soutěž mezi evropskými společnostmi a společnostmi ze třetích zemí působící v EU (Rada Evropské unie 2022y).

4.4.2 Digitalizace a udržitelnost evropského průmyslu

Rada schválila *nařízení o spravedlivých trzích otevřených hospodářské soutěži v digitálním odvětví*, které stanovuje pravidla pro velké online platformy s cílem podpořit spravedlivou hospodářskou soutěž pro digitální podniky (Rada Evropské unie 2022c). V rámci digitalizace evropského průmyslu Rada pod vedením českého předsednictví dále přijala *rozhodnutí, kterým se zavádí politický program Digitální dekáda 2030* s konkrétními cíli v oblastech posílení digitálních dovedností, zajištění bezpečnosti digitální infrastruktury, digitální transformace podniků a digitalizace veřejných služeb (Rada Evropské unie 2022g).

Během 6 měsíců českého mandátu došlo k řadě posunů v návrzích, které tvoří balíček opatření „Fit for 55“. V listopadu 2022 se Rada a Parlament předběžně dohodly na cílech snižování emisí členských států. V rámci *tzv. nařízení o sdílení úsilí* se státy EU zavázaly snížit do roku 2030 emise skleníkových plynů o 40 % ve srovnání s rokem 2005 v odvětvích mimo unijní systém obchodování s emisemi (EU ETS) – tedy v silniční a domácí námořní dopravě, budovách, zemědělství a odpadech (Rada Evropské unie 2022d).

Rada se společně s Parlamentem dále shodla na předběžné dohodě *o systému EU pro obchodování s emisemi a Sociálním fondu pro klimatická opatření* (Rada Evropské unie 2022e). Systém EU pro obchodování s emisemi (EU ETS) je tržní mechanismus, jejímž cílem je snížení emisí pomocí stanovení emisních stropů v energeticky náročných odvětvích¹⁷, jež tvoří skoro 40 % emisí CO₂ vyprodukovaných v EU (Protivínský – Kolouchová 2023). Od roku 2005, kdy

---

¹⁷ Za energeticky náročná odvětví se mimo jiné považují ropné rafinérie, železárny nebo ocelárny (Protivínský – Kolouchová 2023).

byl tento systém zaveden, se emise v EU snížily o 41 %, přičemž Rada a Parlament mají ambici snížit emise v rámci systému EU ETS do roku 2030 o 62 % (Rada Evropské unie 2022e).

Na závěr českého předsednictví se Rada shodla s Parlamentem na předběžné dohodě o *mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích (CBAM)*, týkající se odvětví, jež produkují nejvíce emisí – tedy železářského a ocelářského průmyslu, odvětví cementu, hliníku, hnojiv a výroby elektrické energie a vodíku (Rada Evropské unie 2022q) Tento mechanismus požaduje po mimoevropských firmách, které dováží zboží do EU, aby splňovaly klimatické normy EU (Rada Evropské unie 2022q).

4.4.3 Spolupráce s třetími zeměmi

V souvislosti s politikou prohlubování vztahů se státy sdílející společné hodnoty došlo k ratifikaci *rozhodnutí o uzavření Rámcové dohody mezi EU a Austrálií* s cílem posílení spolupráce v oblastech bezpečnosti, obchodu, klimatu nebo energetiky (Rada Evropské unie 2022j).

4.4.4 Dílčí zhodnocení předsednictví

Důležitým posunem v oblasti posílení strategické odolnosti evropské ekonomiky bylo přijetí Aktu o čipech, který chce zvýšit postavení EU na trhu čipů. Dále byla schválena opatření, která se zabývají ochranou evropské ekonomiky před hospodářským nátlakem ze strany třetích zemí. České předsednictví se zabývalo také digitalizací evropského průmyslu, v rámci které bylo schváleno nařízení věnující se spravedlnosti na digitálním trhu. Politický program Digitální dekáda 2030 se pak zaměřuje na rozvoj digitálních dovedností. ČR se v oblasti klimatické politiky zaměřovala na obchodování s emisemi a uhlíkovému vyrovnání na hranicích.

Tabulka 5: Dílčí zhodnocení předsednictví v oblasti odolnosti evropské ekonomiky

Program	Legislativa	Posun
---------	-------------	-------

Dostupnost strategických surovin a odolnost dodavatelských řetězců	Nařízení, kterým se zřizuje rámec opatření pro posílení evropského ekosystému polovodičů (Akt o čipech)	Ano
	Nařízení o ochraně Unie a jejích členských států před hospodářským nátlakem třetích zemí	Ano
	Nařízení o zahraničních subvencích narušujících vnitřní trh	Ano
Digitalizace evropského průmyslu	Nařízení o spravedlivých trzích otevřených hospodářské soutěži v digitálním odvětví	Ano
	Rozhodnutí, kterým se zavádí politický program Digitální dekáda 2030	Ano
Udržitelnost evropského průmyslu	Nařízení o „sdílení úsilí“	Ano
	Směrnice, která upravuje systém EU ETS	Ano
	Nařízení o zřízení Sociálního klimatického fondu	Ano
	Nařízení, kterým se zavádí mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích (CBAM)	Ano
Spolupráce s třetími zeměmi	Rozhodnutí o uzavření Rámcové dohody mezi EU a Austrálií	Ano

Zdroj: autorka

4.5 Dosažené cíle v oblasti odolnosti demokratických institucí

Priorita odolnosti demokratických institucí v porovnání s ostatními prioritami z velké části upozaděna kvůli naléhavějším problémům vyplývajícím z války na Ukrajině. Hlavním tématem v této oblasti byla digitalizace justiční spolupráce. Justiční spolupráce je důležitá pro ochranu právního státu a posílení odolnosti demokracie. Digitalizace má pak justiční spolupráci zefektivnit. České předsednictví pak muselo řešit situaci právního státu v Polsku a především v Maďarsku, které navíc narušuje jednotu EU v přístupu k Ukrajině (Camut – Barigazzi – Moens – Lau 2024).

4.5.1 Digitální práva

Rada v říjnu 2022 schválila *Akt o digitálních službách*, který má posílit a ochránit práva uživatelů v online prostředí a vede digitální společnosti k transparentnosti

(Rada Evropské unie 2024a). Velké společnosti jako například Facebook, Google, TikTok, YouTube nebo Amazon musí sdílet data s příslušnými orgány, mít plány na zmírnění systémových rizik, mezi která patří například dezinformace a pro personalizovaná doporučení musí obdržet svolení od uživatelů (Rada Evropské unie 2024a).

4.5.2 Digitalizace justiční spolupráce

Rada se shodla na obecném přístupu k *návrhu nařízení o digitalizaci justiční spolupráce* a přístupu ke spravedlnosti v přeshraničních občanských, obchodních a trestních věcech s cílem zlepšit efektivitu soudních řízení a zjednodušit komunikaci mezi fyzickými a právníckými osobami, jejich právními zástupci a příslušnými orgány (Rada Evropské unie 2022h). Na závěr českého předsednictví Rada dosáhla předběžné dohody s Parlamentem na dalších dvou návrzích nařízení, které posilují digitalizaci justiční spolupráce, a to konkrétně na *návrhu nařízení, kterým se zřizuje platforma pro spolupráci a podporu fungování společných vyšetřovacích týmů (SVT)*¹⁸ a na *návrhu nařízení o elektronické výměně informací v případech terorismu* (Úřad vlády České republiky 2023: 17).

4.5.3 Odolnost demokratických institucí

Členské státy se během českého předsednictví dohodly na obecném přístupu k *návrhu nařízení o transparentnosti a cílení politické reklamy* (Rada Evropské unie 2022aa). Tento návrh má za cíl zvýšit transparentnost v označování a financování politických reklam v online i offline prostředí (Rada Evropské unie 2022aa). České předsednictví se dále věnovalo reformě voleb do Parlamentu¹⁹. Většina členských států se však k návrhu vyjádřila negativně s tím, že reforma nedostatečně reflektuje národní specifika, a tak se českému předsednictví shoda nepodařila vyjednat (Úřad vlády České republiky 2023: 4). ČR v programových

---

¹⁸ Příkladem spolupráce SVT je vyšetřování trestných činů spáchaných během války na Ukrajině, přičemž tato spolupráce byla iniciována příslušnými orgány Litvy, Polska a Ukrajiny (Rada Evropské unie 2022m).

¹⁹ Debata ohledně reformy voleb do Parlamentu se vede například o stanovení jednotného data pro konání voleb, snížení věkové hranice voličů na 16 let nebo o kontroverzním návrhu na zavedení nadnárodních kandidátek, které by Evropanům umožnily volit 28 europoslanců napříč členskými zeměmi (Zichová 2022a).

prioritách mezi demokratické mechanismy, které je třeba posílit, jmenovala transparentnost financování politických stran a nezávislost médií. V těchto bodech však k významným posunům také nedošlo (Úřad vlády České republiky 2023: 4, 6).

V oblasti ochrany právního státu bylo tématem řízení dle čl. 7 Smlouvy o EU ohledně stavu právního státu v Polsku a Maďarsku. Ve Zprávě o právním státu byly shledány vážné nedostatky především v nezávislosti polské a maďarské justice a nedostatečném řešení korupční situace v Maďarsku (European Commission 2022). ČR se však ve snaze vyhnout se kontroverzím během svého předsednictví na Polsko ani Maďarsko nevyvinula dostatečný politický tlak (Šlosarčík 2023: 177). V případě Polska došlo ke zlepšení polsko-unijních vztahů díky společnému přístupu k válce na Ukrajině. Nekonfliktní přístup k řešení případu Maďarska se ale českému předsednictví nevyplatil, neboť muselo řešit jeho veto na poskytnutí 18 miliardové půjčky Ukrajině a také u návrhu o 15% dani pro velké nadnárodní společnosti (Šlosarčík 2023: 178).

4.5.4 Dílčí zhodnocení předsednictví

V rámci posílení práv a odolnosti demokratických institucí v digitálním prostoru se českému předsednictví podařilo uzavřít Akt o digitálních službách a přijmout obecný přístup k digitalizaci justiční spolupráce. K posunu došlo i u problematiky transparentnosti politické reklamy. Řešení nedodržování zásad právního státu v Polsku a Maďarsku české předsednictví nechalo převážně na Komisi, přičemž je otázkou, zda byl tento zdrženlivý přístup zvolen správně. ČR se nepodařilo posunout reformu voleb do Parlamentu, téma nezávislosti médií a transparentnosti financování politických stran.

Tabulka 6: Dílčí zhodnocení předsednictví v oblasti odolnosti demokratických institucí

Program	Legislativa	Posun
Digitální práva	Akt o digitálních službách	Ano
Digitalizace justiční spolupráce	Nařízení o digitalizaci justiční spolupráce	Ano

	Nařízení, kterým se zřizuje platforma pro spolupráci a podporu fungování společných vyšetřovacích týmů (SVT)	Ano
	Nařízení o elektronické výměně informací v případech terorismu	Ano
Odolnost demokratických institucí	Nařízení o transparentnosti a cílení politické reklamy	Ano
	Nařízení o statusu a financování evropských politických stran a evropských politických nadací (přepracované znění)	Ne
	Evropský akt o svobodě médií	Ne
	Reforma Evropského volebního aktu	Ne

Zdroj: autorka

4.6 Ostatní významné posuny, které byly dosaženy během českého předsednictví

Během českého předsednictví došlo k významným posunům i v dalších oblastech, které sice nebyly součástí stanovených priorit českého předsednictví, nicméně jsou s nimi nepřímě spojené a mají velký politický význam. Prohloubení spolupráce se zeměmi západního Balkánu se týkalo oblastí řešení energetické krize, evropské bezpečnosti a evropské integrace. Rozšíření schengenského prostoru přináší další prohloubení evropské integrace, spolupráci v oblasti bezpečnosti a má také pozitivní vliv na evropskou ekonomiku.

4.6.1 Spolupráce se zeměmi západního Balkánu

Za českého předsednictví se podařil posun v politice rozšíření EU, která patří mezi dlouhodobé zájmy ČR (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky 2022). EU byla v posledním desetiletí vůči přijímání nových členů zdrženlivá, to se však změnilo ruským vpádem na Ukrajinu, který ukázal, že přijímání zemí západního Balkánu²⁰ je v zájmu EU (Siklodi – Révész 2023). Rada se během českého předsednictví svým doporučením podílela na získání kandidátského statusu Bosny a Hercegoviny, o který tato země žádala už od roku 2016 (Sus 2023: 107).

²⁰ Do zemí západního Balkánu s perspektivou členství v EU patří Albánie, Bosna a Hercegovina, Černá Hora, Severní Makedonie, Srbsko a Kosovo (Munter 2023).

Dalším posunem v integraci zemí východní Evropy do EU bylo během českého mandátu zahájení přístupových jednání s Albánií a Severní Makedonií (Úřad vlády České republiky 2023: 3). V prosinci 2022 se v rámci posilování vztahů mezi EU a regionem západního Balkánu uskutečnil summit, na kterém se strany shodly na důležitosti prohloubení spolupráce s ohledem na ohrožení Evropy ze strany Ruska a vyhlídku členství zemí západního Balkánu v EU (Tiranské prohlášení 2022).

4.6.2 Schengenský prostor

Za podpory ČR bylo v závěru českého předsednictví rozhodnuto o připojení Chorvatska do schengenského prostoru, čímž se zrušily kontroly na vnitřních pozemních hranicích s platností od 1. ledna 2023 (Úřad vlády České republiky 2023: 19). Bulharsko a Rumunsko se však během českého předsednictví přijetí do schengenského prostoru nedočkaly kvůli nesouhlasu Rakouska. Důvodem byly obavy Rakouska z nelegální migrace (DW 2022).

5 Závěr

Očekávání od českého předsednictví nebyla vysoká. První české předsednictví zanechalo negativní dojem a v Bruselu ČR doprovázela pověst euroskeptického státu. ČR se musela navíc vypořádat s novou náročnou geopolitickou realitou v důsledku ruské invaze na Ukrajinu a stále přetrvávajícími ekonomickými důsledky pandemie COVID-19.

Za největší úspěch českého předsednictví lze považovat řešení energetické krize a udržení jednoty v přístupu EU k válce na Ukrajině. Rada během českého předsednictví podpořila Ukrajinu v řadě oblastí, například v podpoře uprchlíků, rozšíření sankčního seznamu a především ve finanční pomoci. Českému předsednictví se podařilo dojednat shoda na snížení spotřeby plynu, výběru a přerozdělení nadměrných zisků energetických společností a v závěru mandátu také získalo širokou podporu pro zastropování cen plynu. Přesto, že české předsednictví deklarovalo, že energetická bezpečnost má přednost před zajištěním klimatických cílů, podařilo se uzavřít 9 z 13 návrhů legislativního balíčku „Fit for 55“ (Urbanová 2022a). Úspěšná jednání proběhla v rámci klimatických otázek například u dekarbonizace dopravy nebo mechanismu obchodování s emisemi.

V oblasti bezpečnosti bylo české předsednictví schopno zajistit vojenskou podporu Ukrajině a přijmout opatření pro zvýšení kybernetické bezpečnosti. Důležitou část předsednictví také tvořila digitalizace, ať už se jedná o digitalizaci justiční spolupráce nebo Akt o službách. Pokrok nastal i v jednání ohledně Aktu o čípech, který je důležitý pro zajištění strategické odolnosti evropské ekonomiky s ohledem na rostoucí poptávku po čípech.

ČR naopak nedokázala posunout jednání o migračním a azylovém paktu. Českému předsednictví se nepodařilo ani posunout debaty nad reformou voleb do Parlamentu, nezávislostí médií a transparentností financování politických stran.

Podle komparační analýzy v této práci české předsednictví přispělo k 34 legislativním posunům, skrze které se naplnily stanovené priority českého

předsednictví. Naopak se nepovedl legislativní posun ve 4 případech. Z analýzy množství vyjednaných legislativních posunů, jež naplňovaly obsah priorit českého předsednictví, je tedy možné na výzkumnou otázku položenou v úvodu této práce „*jak bylo české předsednictví úspěšné v implementaci svých priorit*“ odpovědět a konstatovat, že i přes výše jmenované dílčí neúspěchy, lze české předsednictví považovat za celkově úspěšné v naplnění svých předsevzatých priorit, a to včetně nejnaléhavějšího úkolu zajištění energetické bezpečnosti.

Tato práce na konkrétních posunech potvrzuje pozitivní hodnocení ze strany insiderů, politiků a analytiků, kteří se shodli na tom, že bylo české předsednictví nad očekávání úspěšné. Kromě kvitování konkrétních dosažených výsledků, byla oceňována také aktivita českého předsednictví, schopnost tvorby kompromisu a udržení jednoty EU ve složité geopolitické situaci (Povýšilová 2022). Bývalý místopředseda Komise Frans Timmermans dokonce prohlásil, že považuje české předsednictví za jedno z „nejúspěšnějších předsednictví za několik posledních desetiletí“ (iRozhlas 2022).

Seznam zdrojů

Abnett, Kate (2022). EU Countries Agree Gas Price Cap to Contain Energy Crisis. *Reuters*. 19. 12. 2022 (<https://www.reuters.com/business/energy/eu-countries-make-final-push-gas-price-cap-deal-this-year-2022-12-19/>, 23. 2. 2024).

Aris, Ben (2022). EU Signs Off on a Watered Down Ninth Package of Sanctions. *Bne IntelliNews*. 16. 12. 2022 (<https://www.intellinews.com/eu-signs-off-on-a-watered-down-ninth-package-of-sanctions-265520/>, 6. 4. 2024).

Baczynska, Gabriela – Strupczewski, Jan (2022). EU Strikes Deal with Hungary over Ukraine Aid, Tax Plan, Recovery Funds. *Reuters*. 13. 12. 2022 (<https://www.reuters.com/world/europe/eu-wrangles-with-hungary-over-ukraine-aid-tax-plan-billions-risk-2022-12-12/>, 23. 2. 2024).

Barigazzi, Jacopo (2022). EU to OK More Money for Ukraine Weapons, Soldier Training. *POLITICO.eu*. 14. 10. 2022 (<https://www.politico.eu/article/eu-money-ukraine-weapon-soldier-training/>, 7. 4. 2024).

Batory, Agnes – Puetter, Uwe (2013). Consistency and Diversity? The EU's Rotating Trio Council Presidency after the Lisbon Treaty. *Journal of European Public Policy* 20:1, s. 95–112.

Bunse, Simone (2009). *Small States and EU Governance. Leadership Through the Council Presidency* (London: Palgrave Macmillan).

Bureš, Oldřich (2023). A Performance Assessment of the 2022 Czech Presidency of the Council of the EU: External Security. *Czech Journal of International Relations*, 58 (1), s. 113–129.

Brzozowski, Alexandra (2022). EU Strikes Political Deal on Ukraine Military Training Mission. *EURACTIV.com*. 13. 10. 2022 (<https://www.euractiv.com/section/defence-and-security/news/eu-strikes-political-deal-on-ukraine-military-training-mission/>, 7. 4. 2024).

Brzozowski, Alexandra (2023). EU Breaks Fertiliser Deadlock, Approves Ninth Russia Sanctions Package. *EURACTIV.com*. 13. 3. 2023 (<https://www.euractiv.com/section/europe-s-east/news/eu-breaks-fertiliser-deadlock-approves-ninth-russia-sanctions-package/>, 18. 4. 2024).

Camut, Nicolas – Barigazzi, Jacopo – Moens, Barbara – Lau, Stuart (2024). The EU's Viktor Orbán Problem: 9 Times Hungarian Leader Has Been a Thorn in Brussels' side. *POLITICO.eu*. 31. 1. 2024 (<https://www.politico.eu/article/viktor-orban-special-nine-thorns-in-brussels-relationship-with-budapest/>, 1. 4. 2024).

Council of the European Union (2024a). *List of Presidencies of the Council of the European Union*. 11. 1. 2024 (<https://www.consilium.europa.eu/en/council-eu/presidency-council-eu/timeline-presidencies-of-the-council-of-the-eu/>, 15. 2. 2024).

Council of the European Union (2024b). *The General Secretariat of the Council*. 18. 1. 2024 (<https://www.consilium.europa.eu/en/general-secretariat/>, 24. 1. 2024).

DW (2022). *Croatia to Join Schengen but Bulgaria, Romania Bids Rejected*. 12. 8. 2022 (<https://www.dw.com/en/croatia-to-join-schengen-but-bulgaria-romania-bids-rejected/a-64028685>, 6. 4. 2024).

ECEEE News (2022). EPBD – Not Yet Walking the Talk, EuroACE Claims. *European Council for an Energy Efficient Economy*. 28. 10. 2022 (<https://www.eceee.org/all-news/news/epbd-not-yet-walking-the-talk-euroace-claims/>, 9. 3. 2024).

Eckert, Vera – Landini, Francesca (2022). Europe May Shift Back to Coal as Russia Turns Down Gas Flows. *Reuters*. 20. 6. 2022 (<https://www.reuters.com/world/europe/europe-may-shift-back-coal-russia-turns-down-gas-flows-2022-06-20/>, 21. 2. 2024).

Elgström, Ole ed. (2003). *European Union Council Presidencies: A Comparative Perspective* (London: Routledge).

EU2022.CZ (2022). *Program českého předsednictví v Radě Evropské unie*. (<https://czech-presidency.consilium.europa.eu/media/edkb5w41/program-cz-pres.pdf>, 10. 4. 2023), s. 1–60.

EUR-Lex (2024). Vysoký představitel Unie pro zahraniční a bezpečnostní politiku. (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=LEGISSUM:high_representative_cfsp, 20. 2. 2024).

EUMAM Ukraine (2022). *About EU Military Assistance mission in Support of Ukraine (EUMAM Ukraine)*. 8. 12. 2022 (https://www.eeas.europa.eu/eumam-ukraine/about-eu-military-assistance-mission-support-ukraine-eumam-ukraine_en?s=410260, 10. 2. 2024).

European Commission (2022). 2022 Rule of Law Report – Communication And Country Chapters. 13. 7. 2022 (https://commission.europa.eu/publications/2022-rule-law-report-communication-and-country-chapters_en, 12. 3. 2024).

European Commission (2024a). *Recovery Plan for Europe*. (https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/recovery-plan-europe_en, 4. 4. 2024).

European Commission (2024b). *Rule of Law Conditionality*. (https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/eu-budget/protection-eu-budget/rule-law-conditionality-regulation_en, 4. 4. 2024).

Eurostat (2022). *EU Gas Consumption Down by 20.1 %*. 20. 12. 2022 (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/DDN-20221220-3>, 22. 2. 2024).

Evropská komise (2022). *REPowerEU*. 18. 5. 2022 (<https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019->

2024/european-green-deal/repowereu-affordable-secure-and-sustainable-energy-europe_cs, 29. 1. 2024).

Evropská komise (2024). *Evropský akt o čipech*. (https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/european-chips-act_cs, 11. 2. 2024).

Fiala, Petr – Krutílek, Ondřej – Pitrová, Markéta (2018). *Evropská unie*. 3., aktualizované, rozšířené a doplněné vydání. (Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury).

Freedom House (2023). *New Report: Global Freedom Declines for 17th Consecutive Year, but May Be Approaching a Turning Point*. 9. 3. 2023 (<https://freedomhouse.org/article/new-report-global-freedom-declines-17th-consecutive-year-may-be-approaching-turning-point>, 4. 4. 2023).

Generální sekretariát Rady EU (2022). *Komentář k jednacímu řádu Rady* (Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie).

Havelka, Vít (2022). Outlook: 2022 Czech Presidency of the Council of the EU. *Europeum*. 14. 6. 2022 (<https://www.europeum.org/data/articles/outlook.pdf>, 11. 4. 2023), s. 1–6.

Havelka, Vít – Kasáková, Zuzana (2023). Kulatý stůl národního konventu o EU na téma zhodnocení českého předsednictví v Radě EU. *Europeum*. 20. 2. 2023 (<https://europeum.org/data/articles/podkladovy-material-havelka-kasakova.pdf>, 9. 11. 2023), s. 1–16.

Hayes-Renshaw, Fiona (2007). From Procedural Chore to Political Prestige: Historic Development and Recent Reforms of the Presidency of the Council. *Österreichische Zeitschrift für Politikwissenschaft* 36(2), s. 107–123.

iRozhlas (2022). *Zřídka jsem viděl předsednictví, které bylo úspěšnější a profesionálnější, pochválil Čechy Timmermans*. 20. 12. 2022

(https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/ceske-predsednictvi-pochvala-timmermans-uspech-cilevedomost-profesionalita-klima_2212202005_kac, 21. 3. 2024).

Jednací řád Rady (2009). 1. 12. 2009 (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A02009D0937-20230101>, 25. 1. 2024).

Jirušek, Martin (2023). The Czech EU Presidency: Strengthening Energy Security Amidst the Crisis. *Czech Journal of International Relations* 58(1), s. 147–157.

Johansson-Nogués, Elisabeth (2014). The European Union's External Representation After Lisbon: From 'Hydra-Headed' to 'Octopus'? *Robert Schuman Centre for Advanced Studies* 2014/15, s. 1–14.

Kaniok, Petr (2008). *Předsednictví Rady EU: příběh půlstoletí* (Brno: Mezinárodní politologický ústav Masarykovy univerzity).

Kaniok, Petr – Smekal, Hubert (2010). České předsednictví v Radě EU: politický standard, mediální katastrofa. *Politologický časopis* 1/2010, s. 39–58.

Karlas, Jan (2008). Předsednictví Rady EU – funkce, cíle, forma a vliv. In: Karlas, Jan a kol., *Jak předsedat Evropské unii? Návrh priorit předsednictví ČR v Radě EU v roce 2009* (Praha: Ústav mezinárodních vztahů), s. 17–32.

Kietz, Daniela – Perthes, Volker (2008): The Potential of the Council Presidency: An Analysis of Germany's Chairmanship of the EU, 2007. *Stiftung Wissenschaft und Politik* 1/2008, s. 5 – 112.

Konderlová, Radka (2022). Členské státy se v rámci CZ PRES shodly na nařízení o podpoře evropského obranného průmyslu. *Ministerstvo obrany*. 24. 11. 2022 (<https://mocr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/clenske-staty-se-v-ramci-cz-pres-shodly-na-narizeni-o-podpore-evropskeho-obranneho-prumyslu-240722/>, 11. 2. 2024).

Kovář, Jan – Weiss, Tomáš (2023). The 2022 Czech EU Council Presidency: Performance in the Fields of Security, Energy and Rule of Law. *Czech Journal of International Relations* 58(1), s. 81–99.

Lazarová, Daniela (2022). EU Foreign Ministers Debating 9th Package of Sanctions Against Russia. *Czech Radio*. 13. 12. 2022 (<https://english.radio.cz/eu-foreign-ministers-debating-9th-package-sanctions-against-russia-8769631>, 6. 4. 2024).

Lisoňová, Zuzana (2009). What Makes the Difference Between the Worst and the Best EU Council Presidency? Approaches to Evaluation of the EU Council Presidency. *International Issues & Slovak Foreign Policy Affairs* 18(3), s. 12–24.

Ministerstvo obrany (2022). *Ministři EU schválili Strategický kompas, předsednictví ČR bude hrát významnou roli při jeho implementaci*. 22. 3. 2022 (<https://mocr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/ministri-eu-schvalili-strategicky-kompas--predsednictvi-cr-bude-hrat-vyznamnou-rolu-pri-jeho-implementaci--234216/>, 27. 1. 2024).

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky (2022). *Politika rozšíření Evropské unie*. 27. 6. 2022 (https://mzv.gov.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/cr_v_evrope/vnejsi_vztahy_eu/index_1.html, 16. 2. 2024).

Munter, André De (2023). Fakta a čísla o Evropské unii. *Evropský parlament*. (<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/cs/sheet/168/zeme-zapadniho-balkanu>, 16. 2. 2024).

Permanent Structured Cooperation (PESCO) (2024). *About PESCO*. (<https://www.pesco.europa.eu/about/>, 10. 2. 2024).

Pitrová, Markéta – Kaniok, Petr (2005). Institut předsednictví Evropské unie – principy, problémy a reforma. *Mezinárodní vztahy* 40(3), s. 5–23.

Plevák, Ondřej (2023). *Czechia Hosts Most Ukrainian Refugees per Capita*. *EURACTIV.cz*. 24. 2. 2023
(<https://www.euractiv.com/section/politics/news/czechia-hosts-most-ukrainian-refugees-per-capita/>, 4. 3. 2024).

Povýšilová, Ester (2022). *Final Assessment of the Czech EU Presidency*. *Friedrich Naumann Foundation for Freedom*. 22. 12. 2022
(<https://www.freiheit.org/central-europe-and-baltic-states/final-assessment-czech-eu-presidency>, 18. 4. 2024).

Protivínský, Tomáš – Kolouchová, Kateřina (2023). *Jak fungují evropské emisní povolenky?* *Fakta o klimatu*. 1. 8. 2023
(<https://faktaoklimatu.cz/explainery/emisni-povolenky-ets>, 22. 3. 2024).

Rada Evropské unie (2021). *Osmnáctiměsíční program Rady (1. ledna 2022 – 30. června 2023)*. 10. 12. 2021 (<https://wayback.archive-it.org/12090/20221220162727/https://czech-presidency.consilium.europa.eu/media/kaadvexp/trio-programme-czech.pdf>, 20. 1. 2024).

Rada Evropské unie (2022a). *Agrese Ruska vůči Ukrajině: EU prodloužila individuální sankce za porušování územní celistvosti o dalších šest měsíců*. 14. 9. 2022
(<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/09/14/russian-aggression-against-ukraine-eu-individual-sanctions-over-territorial-integrity-prolonged-for-a-further-six-months/>, 7. 2. 2024).

Rada Evropské unie (2022b). *Akt o čipech: Rada přijala postoj*. 1. 12. 2022
(<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/12/01/chips-act-council-adopts-position/>, 11. 2. 2024).

Rada Evropské unie (2022c). *Akt o digitálních trzích: Rada s konečnou platností schválila nová pravidla spravedlivé hospodářské soutěže na internetu*. 18. 7. 2022
(<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/07/18/dma->

council-gives-final-approval-to-new-rules-for-fair-competition-online/, 1. 3. 2024).

Rada Evropské unie (2022d). *Balíček „Fit for 55“: EU zpřísňuje cíle členských států v oblasti snižování emisí.* 8. 11. 2022 (<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/11/08/fit-for-55-eu-strengthens-emission-reduction-targets-for-member-states/>, 13. 2. 2024).

Rada Evropské unie (2022e). *Balíček „Fit for 55“: Rada a Parlament dosáhly předběžné dohody o systému EU pro obchodování s emisemi a Sociálním fondu pro klimatická opatření.* 18. 12. 2022 (<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/12/18/fit-for-55-council-and-parliament-reach-provisional-deal-on-eu-emissions-trading-system-and-the-social-climate-fund/>, 18. 2. 2024).

Rada Evropské unie (2022f). *Balíček „Fit for 55“: Rada se dohodla na přísnějších pravidlech pro energetickou náročnost budov.* 25. 10. 2022 (<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/10/25/fit-for-55-council-agrees-on-strict-rules-for-energy-performance-of-buildings/>, 18. 2. 2024).

Rada Evropské unie (2022g). *„Cesta k digitální dekádě“: Rada přijala klíčový politický program pro digitální transformaci EU.* 8. 12. 2022 (<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/12/08/path-to-the-digital-decade-council-adopts-key-policy-programme-for-eu-s-digital-transformation/>, 19. 2. 2024).

Rada Evropské unie (2022h). *Digitální justice: Rada přijala mandáty k jednání o dvou návrzích týkajících se digitalizace justiční spolupráce a přístupu ke spravedlnosti.* 9. 12. 2022 (<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/12/09/digital-justice-council-adopts-negotiating-mandates-on-two-proposals-to-digitalise-judicial-cooperation-and-access-to-justice/>, 19. 2. 2024).

Rada Evropské unie (2022i). *Dohoda o prvním návrhu v rámci balíčku „Fit for 55“: EU posiluje cíle v oblasti emisí CO₂ u nových osobních automobilů a dodávek.* 27. 10. 2022 (<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/10/27/first-fit-for-55-proposal-agreed-the-eu-strengthens-targets-for-co2-emissions-for-new-cars-and-vans/>, 18. 2. 2024).

Rada Evropské unie (2022j). *EU-Austrálie: Rada přijala rozhodnutí o uzavření rámcové dohody.* 20. 9. 2022 (<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/09/20/eu-australia-council-adopts-decision-for-the-conclusion-of-a-framework-agreement/>, 7. 2. 2024).

Rada Evropské unie (2022k). *EU přijala vůči Rusku další soubor sankcí v reakci na protiprávní anexi ukrajinské Doněcké, Luhanské, Záporožské a Chersonské oblasti.* 6. 10. 2022 (<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/10/06/eu-adopts-its-latest-package-of-sanctions-against-russia-over-the-illegal-annexation-of-ukraine-s-donetsk-luhansk-zaporizhzhia-and-kherson-regions/>, 17. 2. 2024).

Rada Evropské unie (2022l). *EU se rozhodla posílit kybernetickou bezpečnost a odolnost v celé Unii: Rada přijala nový právní předpis.* 28. 11. 2022 (<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/11/28/eu-decides-to-strengthen-cybersecurity-and-resilience-across-the-union-council-adopts-new-legislation/>, 12. 2. 2024).

Rada Evropské unie (2022m). *Justiční spolupráce: předsednictví Rady a Evropský parlament se dohodly na vytvoření platformy pro spolupráci společných vyšetřovacích týmů.* 13. 12. 2022 (<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/12/13/judicial-cooperation-council-presidency-and-european-parliament-agree-to-create-a-collaboration-platform-for-joint-investigation-teams/>, 19. 3. 2024).

Rada Evropské unie (2022n). *Kybernetická bezpečnost v orgánech, institucích a jiných subjektech EU: Rada přijala postoj ke společným pravidlům.* 18. 11. 2022

(<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/11/18/cybersecurity-at-the-eu-institutions-bodies-offices-and-agencies-council-adopts-its-position-on-common-rules/>, 12. 2. 2024).

Rada Evropské unie (2022o). *Obchod: Rada se dohodla na vyjednávacím postoji k pravidlům proti hospodářskému nátlaku.* 16. 11. 2024 (<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/11/16/trade-council-agrees-negotiating-position-on-economic-anti-coercion-rules/>, 13. 2. 2024).

Rada Evropské unie (2022p). *Obranný průmysl EU: Rada dosáhla obecného přístupu ohledně podpory kolaborativního zadávání zakázek.* 1. 12. 2022 (<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/12/01/eu-defence-industry-council-reaches-general-approach-on-boosting-common-procurement/>, 1. 3. 2024).

Rada Evropské unie (2022q). *Opatření EU v oblasti klimatu: bylo dosaženo předběžné dohody o mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích (CBAM).* 13. 12. 2022 (<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/12/13/eu-climate-action-provisional-agreement-reached-on-carbon-border-adjustment-mechanism-cbam/>, 19. 2. 2024).

Rada Evropské unie (2022r). *PESCO: Spojené království bude přizváno k účasti na projektu v oblasti vojenské mobility.* 15. 11. 2022 (<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/11/15/pesco-the-uk-will-be-invited-to-participate-in-military-mobility-project/>, 10. 2. 2024).

Rada Evropské unie (2022s). *Plán REPowerEU: Rada se dohodla na pravidlech pro urychlení povolovacích řízení pro obnovitelné zdroje energie.* 19. 12. 2022 (<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/12/19/repowereu-council-agrees-on-accelerated-permitting-rules-for-renewables/>, 18. 2. 2024).

Rada Evropské unie (2022t). *Rada formálně přijala mimořádná opatření ke snížení cen energie.* 6. 10. 2022

(<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/10/06/council-formally-adopts-emergency-measures-to-reduce-energy-prices/>, 5. 3. 2024).

Rada Evropské unie (2022u). *Rada přijala nařízení, jehož cílem je snížit tuto zimu poptávku po plynu o 15 %.* 5. 8. 2022 (<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/08/05/council-adopts-regulation-on-reducing-gas-demand-by-15-this-winter/>, 19. 2. 2024).

Rada Evropské unie (2022v). *Rada schválila pomoc Ukrajině ve výši 18 miliard eur.* 10. 12. 2022 (<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/12/10/council-adopts-18-billion-assistance-to-ukraine/>, 29. 2. 2024).

Rada Evropské unie (2022w). *Rada se dohodla na podstatě nových opatření týkajících se společného nákupu zemního plynu a mechanismu solidarity.* 24. 11. 2022 (<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/11/24/further-measures-to-tackle-the-energy-crisis-council-agrees-on-joint-purchases-of-gas-and-a-solidarity-mechanism/>, 18. 2. 2024).

Rada Evropské unie (2022x). *Rada s konečnou platností schválila flexibilnější využívání fondů politiky soudržnosti v reakci na válku Ruska proti Ukrajině.* 13. 10. 2022 (<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/10/13/council-gives-the-final-go-ahead-to-further-flexibility-in-the-use-of-cohesion-policy-funds-in-response-to-russia-s-war-in-ukraine/>, 29. 2. 2024).

Rada Evropské unie (2022y). *Rada s konečnou platností schválila pravidla pro boj proti zahraničním subvencím narušujícím vnitřní trh.* 28. 11. 2022 (<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/11/28/council-gives-final-approval-to-tackling-distortive-foreign-subsidies-on-the-internal-market/>, 13. 2. 2024).

Rada Evropské unie (2022z). *Transevropská dopravní síť (TEN-T): Rada přijala postoj k zajištění udržitelné konektivity v Evropě.* 5. 12. 2022

(<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/12/05/european-transport-network-ten-t-council-adopts-its-position-to-ensure-sustainable-connectivity-in-europe/>, 13. 2. 2024).

Rada Evropské unie (2022aa). *Transparentnost a cílení politické reklamy: Rada se dohodla na mandátu k jednání.* 13. 12. 2022 (<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/12/13/transparency-and-targeting-of-political-advertising-council-agrees-its-negotiating-mandate/>, 1. 3. 2024).

Rada Evropské unie (2022ab). *Ukrajina: EU zřídila vojenskou pomocnou misi pro další podporu ukrajinských ozbrojených sil.* 17. 10. 2022 (<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/10/17/ukraine-eu-sets-up-a-military-assistance-mission-to-further-support-the-ukrainian-armed-forces/>, 29. 2. 2022).

Rada Evropské unie (2022ac). *Ukrajina: Rada se dohodla na další pomoci v rámci Evropského mírového nástroje.* 17. 10. 2022 (<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/10/17/ukraine-council-agrees-on-further-support-under-the-european-peace-facility/>, 29. 2. 2024).

Rada Evropské unie (2022ad). *Útočná válka Ruska proti Ukrajině: EU přidala dalších 141 osob a 49 subjektů na sankční seznamy.* 16. 12. 2022 (<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2022/12/16/russia-s-war-of-aggression-against-ukraine-the-eu-blacklists-additional-141-individuals-and-49-entities/>, 17. 2. 2024).

Rada Evropské unie (2024a). *Akt o digitálních službách.* 20. 2. 2024 (<https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/digital-services-act/>, 12. 3. 2024).

Rada Evropské unie (2024b). *Časová osa – omezující opatření EU vůči Rusku v souvislosti s Ukrajinou.* 13. 2. 2024 (<https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/sanctions/restrictive-measures->

against-russia-over-ukraine/history-restrictive-measures-against-russia-over-ukraine/, 17. 2. 2024).

Rakt, Eva van de – Jurečková, Adéla (2022). The Czech Presidency of the EU Council: Europe as a Task. *Heinrich Böll Stiftung*. 7. 7. 2022 (<https://eu.boell.org/en/2022/07/07/czech-presidency-eu-council-europe-task>, 29. 1. 2024).

Schout, Adriaan (1998). The Presidency as Juggler: Managing Conflicting Expectations. *Eipascope*, 1998(2), s. 1–9.

Schout, Adriaan – Vanhoonacker, Sophie (2006). Evaluating Presidencies of the Council of the EU: Revisiting Nice. *Journal of Common Market Studies* 44(5), s. 1051–1077.

Siklodi, Nora – Révész, Nándor (2023). The Signs That the EU Has Completely Changed Its Perspective on Adding New Members Since Russia Invaded Ukraine. *The Conversation*. 13. 9. 2023 (<https://theconversation.com/the-signs-that-the-eu-has-completely-changed-its-perspective-on-adding-new-members-since-russia-invaded-ukraine-213429>, 28. 9. 2023).

Smlouva o založení Evropského společenství uhlí a oceli (1951). Treaty Establishing the European Coal and Steel Community (https://www.cvce.eu/en/obj/treaty_establishing_the_european_coal_and_steel_community_paris_18_april_1951-en-11a21305-941e-49d7-a171-ed5be548cd58.html, 25. 1. 2024).

SOPS MO (2022). Ministerstvo obrany v rámci českého předsednictví dojednalo společný nástroj EU pro obranu před hybridními hrozbami. *Ministerstvo obrany*. 13. 12. 2022 (<https://mocr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/ministerstvo-obrany-v-ramci-ceskeho-predsednictvi-dojednalo-spolecny-nastroj-eu-pro-obranu-pred-hybridnimi-hrozbami-241102/>, 16. 2. 2024).

Starostová, Marie (2022). České předsednictví Rady EU řeší i reformu migrační a azylové politiky. Shoda se ale neočekává. *iRozhlas.cz*. 17. 8. 2022 (https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/ceske-predsednictvi-rada-eu-legislativa-projednavane-navrhy_2208170700_mst, 4. 4. 2024).

Sus, Monika (2023). Making Use of a Window of Opportunity: The Czech Presidency's Performance in Foreign and Security Policy. *Czech Journal of International Relations* 58(1), s. 101–111.

Šlosarčík, Ivo (2023). Rule of Law and the 2022 Czech Presidency: Strengthening Resiliency and Avoiding Conflicts. *Czech Journal of International Relations*, 58(1), s. 173–188.

Tallberg, Jonas (2003). The Agenda-Shaping Powers of the EU Council Presidency. *Journal of European Public Policy* 10(1), s. 1–19.

Tallberg, Jonas (2004). The Power of the Presidency: Brokerage, Efficiency and Distribution in EU Negotiations. *Journal of Common Market Studies* 42(5), s. 999–1022.

Tiranské prohlášení (2022). *Summit EU – západní Balkán*. 6. 12. 2022 (<https://www.consilium.europa.eu/media/60564/tirana-declaration-cs.pdf>, 6. 2. 2024).

Toneva-Metodieva, Linka (2020). Evaluating the Presidency of the Council of the EU: Towards a Comprehensive Evidence-Based Framework for Performance Assessment, *European Politics and Society* 21(5), s. 650–667.

Tvoříme Evropu (2021). *2009 vs. 2022: Jak Lisabonská smlouva změnila předsednictví v Radě EU?* 29. 7. 2021 (<https://tvorimevropu.cz/2021/07/29/2009-vs-2022-jak-lisabonska-smlouva-zmenila-predsednictvi-v-rade-eu/>, 20. 2. 2024).

Urbanová, Anna – Grim, Jakub (2022). Bek: Zažili jsme nevídanou věc. Východní křídlo nastolovalo unijní agendu a Česko tomu předsedalo. *iRozhlas*. 23. 12. 2022

(https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/rozhovor-ministr-mikulas-bek-eu-ceske-predsednictvi-vlada_2212230600_aur, 4. 3. 2024).

Urbanová, Anna (2022a). Bilance českého předsednictví: mimořádná jednání, posun ‚zelené politiky‘ i problém komunikace. *iRozhlas*. 31. 12. 2022. (https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/konec-ceskeho-predsednictvi-rada-eu-evropska-unie-uspechy-kritika-vlada_2212310700_aur, 16. 3. 2024).

Urbanová, Anna (2022b). Orbán už neblokuje pomoc Ukrajině, dostane unijní fondy. ‚Ztratí ale svůj vyděračský potenciál‘. *iRozhlas*. 14. 12. 2022 (https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/madarsko-eu-viktor-orban-finance-fondy-pomoc-ukrajine_2212141111_aur, 3. 3. 2024).

Urbanová, Anna (2022c). ‚Svěží‘ první měsíc předsednictví. V unii je cítit úleva, že Češi dojednali i problematický bod jako plyn. *iRozhlas*. 2. 8. 2022 (https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/ceske-predsednictvi-eu-plyn-energeticka-krize-mikulas-bek-vlada_2208020615_aur, 9. 4. 2023).

Úřad vlády České republiky (2023). *Naplňování priorit předsednictví České republiky v Radě EU* (https://czech-presidency.consilium.europa.eu/media/zoypplqd/naplnovani-priorit-cz-pres_cs.pdf, 9. 4. 2023), s. 1–42.

Vandecasteele, Bruno – Bossuyt, Fabienne (2014). Assessing EU Council Presidencies: (Conditions For) Success And Influence. *Comparative European Politics* 12(2), s. 233–247.

Vasques, Eleonory (2022). Momentum Is Here to Approve EU Migration Pact, EPP President Says. *EURACTIV.com*. 14. 12. 2022 (<https://www.euractiv.com/section/justice-home-affairs/news/momentum-is-here-to-approve-eu-migration-pact-epp-president-says/>, 4. 4. 2024).

Vidačak, Igor – Milošić, Tomislav (2020). Measuring the Success of the Presidency of the Council of the EU – Austria and Croatia in Comparative Perspective. *Croatian International Relations Review* XXVI(87), s. 32–63.

Zichová, Kateřina (2022a). Reforma evropských voleb nebo celé EU. České předsednictví otevřelo v Praze citlivá témata. *EURACTIV.cz*. 15. 7. 2022 (<https://euractiv.cz/section/eurovolby-2019/news/reforma-evropskych-voleb-nebo-cele-eu-ceske-predsednictvi-otevrelo-v-praze-citliva-temata/>, 30. 3. 2024).

Zichová, Kateřina (2022b). Začíná české „válečné“ předsednictví. Ukrajina a energetika hrají prim, běžná agenda ale nepůjde stranou. *EURACTIV.cz*. 14. 7. 2022 (<https://euractiv.cz/section/eurovolby-2019/news/zacina-ceske-valecne-predsednictvi-ukrajina-a-energetika-hraji-prim-bezna-agenda-ale-nepujde-stranou/>, 30. 1. 2024).

Resumé

This bachelor's thesis deals with the 2022 Czech presidency in the Council of the European Union. The performance of the Presidency of the Council depends on a numerous internal and external factors. Therefore, comprehensively evaluating the success of the presidency is practically impossible. This bachelor's thesis distinguishes 5 functions of the presidency: administrative, representative, negotiating, determining political priorities and defending national interests. The most tangible function is the determination of political priorities, where we can observe a shift in the negotiation of legislative proposals. Hence, the comparison of set priorities and the shift in legislation is chosen as a measure of the presidency's success in this thesis.

Solving the energy crisis and maintaining unity in the EU's approach to the war in Ukraine can be considered the biggest success. The Czech Presidency also managed to conclude 9 out of 13 drafts of the "Fit for 55" legislative package. Digitalization was also a significant part of the presidency, whether it was digitizing judicial cooperation or the Services Act. Progress was made in negotiations regarding the Chips Act.

However, the Czech Republic was unable to advance the negotiations on the migration and asylum pact. The Czech presidency also did not succeed in advancing debates on electoral reform, media independence, and transparency in political party financing.

According to a comparative analysis in this study, the Czech presidency contributed to 34 legislative advancements, fulfilling its set priorities. On the contrary, there were failures in 4 cases. From the analysis of the number of negotiated legislative changes that fulfilled the content of the priorities of the Czech Presidency, it is possible to answer the research question posed at the beginning of this thesis, *"How successful was the Czech Presidency in implementing its priorities?"* and state that the Czech Presidency successfully fulfilled its set priorities, including the most urgent task of ensuring energy safety.